

VILNIYBĖ

LIETUVIŲ JAVIAN NATIONAL WEEKLY

LIV METAL, 194 N.

PENKTADIENIS, 1940 M., GRUODŽIO (DECEMBER) 6 D., BROOKLYN, NEW YORK.

KAINA 5 CENTAI

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DEC 7 - 1940
ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

Kažin kas yra pasakęs, kad laukiniai žmonės laikraščių ne-
skaity. Bet ką galima sakyti apie tokius žmones, kurie, skaity-
dami laikraščius, neužsimoka savo prenumeratos.

DABAR

Du broliai
Šuns byla
Karščiujasi
Nuleido nosis

JUOZAS TYSLIAVA

Laisvės redaktorius broliu,
A. Mizara, Keleivyje šitaip
rašo:

"Mūsų... tikslas yra rū-
pintis ir mūsų broliams Lietu-
voje. Mes negalime tylėti,
kuomet juos mėtė iš namų vi-
sokie kirkyžai, samojėdai,
mongolai ir kacapai. Bimbū-
kai džiaugiasi, kad Lietuvoje
'viskas gerai', bet tegul tie
kirkyžai ir samojėdai duoda
Lietuvai plebiscitą, tada mes
pamatysime, ar lietuviai nori
kirkyžų 'gerumo'. Visų lietu-
vių užduotis yra kovoti su Lie-
tuvos priešais, iki ta kova ne-
bus laimėta. Lietuvos naudai!"

Kaip matote, broliu broliu
nelgyu. Vienas šaukia lietu-
vius į kovą su priešais, o kitas
džiaugiasi, kad tie priešai pa-
vergė jo tėvynę.

Ar tai ne tragiška?

Siomis dienomis New Yorko
teisme baigėsi vieno šuns by-
la, nusitęsusi net 15 mėne-
sių...

Suo buvo kaltinamas, krims-
telėjęs ir pakinkij vienam bi-
znio agentui. Taip pat tas šu-
nelis, sakoma, įkandęs kitiems
dvims vyrams, bandžiusiems
įeiti į jo šeimininko namus.
Šuniukas, paleistas iš "ka-
lėjimo" labai apsidžiaugė. Net
du kartus lytėlejo savo šei-
mininkės veidą...

Gerai, kad tas šuniukas, "del
kaltės įrodymų stokos" ištei-
sintas. Bet... ar ši byla
neatrodė juokinga tada, kai
Europoje, Azijoje ir Afrikoje
kas minutė žūsta po žmogų?
Ar ši byla neatrodė juokinga
tada, kai, pavyzdžiui, tokioje
Rusijoje, Vokietijoje, Itali-
joje ir kitose totalitarinėse
valstybėse žmogaus gyvybė
vertinama mažiau, negu šuns
gyvybė?

Neveltui Amerikos žmonės
dainuoja:
"Oh, sweet mystery of life
at last I've found you..."

Praėjusį trečiadienį New
Yorką atvyko pulkininkas A.
Valušis ir jo žmona, presiden-
to Antano Smetonos dukte.

Mūsų žiniomis, ateinančiais
metais, apie sausio mėnesio
vidurį, į Jungtines Amerikos
Valstybes atvyksta ir presi-
dentas Antanas Smetona.

Šia proga, vertėtų pastebėti
vienas būdingas reiškinys.
Tiek prezidento Smetonos,
tiek kitų tautininkų valdžios
žmonių atžvilgiu vienodai at-
siliepia visų trijų srovių spau-
da. Šiuo atžvilgiu beveik vieno-
dai rašo visi: komunistai,
socialistai ir katalikai.

Prezidentui Smetonai atvy-
kus, be abejonės, jie dar la-
biau karščiujasi.

Vyt. Bacevičiaus koncertas
nepasisekė, nes jame, sakoma,
buvę 300 žmonių ir... Sovietų
Sąjungos konsulas...

Nekai jautėsi ponas kon-
sulas, matydamas, kaip New
Yorko lietuviai boikotuoja ko-
munistams pasidavusį pianis-
tą. Bet blogiausia jautėsi Lais-
vės vyras, tiek daug energi-
jos išleikęs tam koncertui iš-
reklamuoti. Specialiame atsi-
šaukime, išsiuntinėjame vi-
siems New Yorko ir apylinkės
lietuviams, dailingai Laisvės
vyras net taip rašė:

SUDUŽO N. Y. KELEIVINIS LĒKTUVAS; ŽUVO 6, SUŽEISTA 10 KELEIVIŲ

Didysis transportinis lėktuvas nukrito ir užsidegė
besileisdamas į aerodromą Chicagoje

CHICAGO. — Pereitą tre-
čiadienį atskridęs iš New
Yorko United Airlines trans-
portinis lėktuvas Douglas DC-
3 sudužo ir sudegė prie pat
Chicago aerodromo, bebando
nusišalti. Nelaimėje žuvo
lėktuvo vairuotojas, pir-
masis viršininkas ir keturi ke-
leiviai. Likusieji dešimtys ke-
leivių sužeisti.

Nelaimė įvyko lėktuvui be-
laukiant ženklų nutūpti į ae-
rodromą. Lėktuvas, sustojęs
pakelėj Clevelande, buvo pa-
sivėlavęs visa valanda dėl
blogo oro. Prištartinės prie-
aerodromo, jis skrido 150 pė-
dų aukštumoje ir, netekęs iš-
bėgimo skubos, nukrito ir
tuščia plotą prie 64-tos gatvės
ir Klipatrick Ave. Krisdamas
lėktuvas numušė nuo vieno
namų gėvelį, sudaužė į šipi-
lius garažą ir nuo to susitren-
kimo užsidegė.

SYKIŲ PRADĖJO, SYKIŲ IR BAIGĖ

HUNTINGTON, L. I., N. Y.
— Pereitą šeštadienį, 7:12
val. vakare, ant Pigeon Hill
Rd. automobilis partrenkė
praeivį J. O'Rourke. Lygiai tuo
pačiu laiku, už keturių my-
lių nuo ten, ant Jericho Turn-
pike plento kitas automobilis
suvažinėjo praeivį Peter
Palm. Atvežti į Huntington li-
goninę abu sužeistieji mirė
lygiai tuo pačiu laiku — 9:15
val. vakare.

ANGLIŲ KASYKLOJE ŽU- VO 31 ANGLIAKASY

CADIZ, Ohio. — Pereitą
penktadienį, dėl įvykusio
sprogimo, užgriuvo anglių
kasykloje 31 angliakasy. As-
tuoni lavonai išimti tik po
trejeto dienų. Likusieji, manoma,
bus taip pat žuvę.

GRAIKŲ KARIUOMENĖ GENA ITALUS ATGAL VISAME ALBANIJOS FRONTE

Italai giriasi nuskandine tris Anglijos karo laivus.
Londono bombardavimai sumažėjo

KAIP LAISVAI TVARKOSI SUSOVJETINTA LIETUVA

KAUNAS. — Štai kitas pa-
vyzdys, kaip "laisvai" tvarkosi
Sovietų Lietuva. V. Petronis
Kūno Kultūros Rūmų direktori-
us, pareiškė, kad jis buvęs
Maskvoje "gauti instrukcijų
dėl sporto perorganizavimo
naujais pagrindais". Kūno
Kultūros Rūmai bus netrukus
panaikinti ir įvesti "fizinės
kultūros ir sporto komitetas".
Taip sportas esąs tvarkomas
visose sovietų respublikose,
taip "jis turės būti tvarkomas
ir pas mus". Tačiau Maskva
nesitenkina vien tuo, kad įsa-
koma, kaip turėtų būti tvarkomas
sportas "laisvojoje" Lietuvoje.
Net tokia sporto šaka, kaip tu-
rismas turi būti pertvarkyta,
nes Maskva įsakė. Maskvos
pirštas eina dar toliau. Pagal
šios nurodymus ir įsakymus
Lietuvoje pertvarkomas liau-
dies šokių menas ir net me-
lžioniškės bei žūkliaavimo drau-
gijos, nes — turi būti taip,
kaip Maskva nori...

LIETUVOJE KONFISKUO- TI KNYGYNAI

KAUNAS. — Naujai įsistei-
gusi valstybinė leidykla skel-
bia, kad ji nacionalizavusi vi-
soje Lietuvoje 44 knygynus ir
knygų leidyklas.

"...Šis koncerto pasiseki-
mas ar nepasisekimas turės
atspindį ir visame mūsų ju-
dėjime. Jeigu koncertas nepa-
vyktų, fašistai ir klierikalai
neįspasakytai džiaugytųsi. Jei-
gu jis pavyktų — jie nuleistų
nosis ir ateityje nedrįstų imtis
tokių nešvarių būdų kovai su
mūsų įstaigomis ir mums pri-
jaučiančiais artistais".

Ar fašistai su klierikalais
džiaugiasi, aš nežinau, bet
kad Laisvės komunistams te-
ko nuleisti nosis, tai faktas.

ATHENAI. — Graikijos vy-
riausybė skelbia, kad narsioji
graikų kariuomenė Albanijoje
paėmė svarbią italų bazę
Premedi už penkiolikos mylių
nuo Argyrokastron į šiaurės
rytus. Kitos graikų kariuome-
nės dalys paėmė priemiestius
Porto Edda, iš kur italai bė-
ga pakrikę. Italų kariuome-
nės pasitraukimas iš Argyro-
kastron skubiai vykdomas.
Graikai visu frontu stumiasi
pirmyn.

Italijoje pašaukta į kariu-
omenę 250,000 jaunuolių, ku-
rie bus paruošti padėti spau-
džiamai Albanijoje italų ka-
riuomenėi, nors vyriausybė
skelbia, kad italai laikosi tvir-
tai prieš graikus ir atmuša jų
visus puolimus. Vėliausiose
kovose nuovė šėsis graikų
lėktuvus, o savųjų netekę tik
tris.

Iš Belgrado pranešama, kad
Italija ruošiasi pulti Graikiją
visomis savo jėgomis Kalėdų
laiku. Daug naujų kariuome-
nės dalių siunčiama į Durazzo
ir San Giovanni.

Viduržemio Jūrose italai
skelbiasi nuskandinę Anglijos
dėl šarvuotųjų ir vieną naikin-
toją.

DEGTINE BRANGESNE UŽ KRAUJĄ

DENVER, Colo. — Charles
E. Doggett, 40 m., nešėsi na-
mą užpakalinėje kelnų kiše-
nėje degtinės butelį. Jį par-
trenkė iš užpakalio atvažiuo-
jantis automobilis. Atsikėles
Doggett pajuto šlapia kulšį.
"Gal tik kraujas!" — pilnas
vilties tarė jis. Bet apsiro:
sukultas buvo kišenėje butelis.
Kitokio apgailėtino sužaloji-
mo neįvyko.

NESUREGISTRUOTŲ DAR VISAS MILIJONAS

WASHINGTON. — Iki pe-
reito šeštadienio suregistruota
visose Jungtinėse Valstybėse
3,286,574 svetimsaliai. Teisin-
gumo Departamente mano-
ma, kad bus suregistruota virš
keturių milijonų. Registravi-
mas baigsis gruodžio 26 d.

PADIDEJO ŽALIAVOS IMPORTAS

WASHINGTON. — Muitų
valdybos duomenimis žaliavos
importas į Jungtines Valsty-
bes pirmąsiais karo metais
padidėjo 493 milijonais doleri-
ų. Viso buvo importuota iš
svetur žaliavos už 2,625,000-
000 dol.

ITALAI GIRIASI NAUJU LEKTUVU

ROMA. — Italijos spauda
daug rašo apie naujo tipo
lėktuvą, kuris esąs be jokio
motoro ir variklio. Jis varo-
mas suspaustu oro, ar dujų
jėga, ir būsiąs galingiausias
ginklas karui.

AMERIKOJE NYKSTA VYRAI

WASHINGTON. — Preky-
bos Departamentas išskaičia-
vo, kad artinasi laikai, ku-
met šioje šalyje moterų bus
daugiau, negu vyrų, kas ik-
šiol buvo kaip tik atvirkščiai.
Vyrų perviršis dabar mažėja
po 100,000 per metus.

ATSISTATYDINO SUOMI- JOS PREZIDENTAS

Kyosti Kallio

HELSINKI. — Dėl silpnos
sveikatos atsistatydino Suomi-
jos prezidentas Kyosti Kallio.
Laukiama, kad jo vietą užim-
sias Risto Ryti, nors tauti-
niuose sluoksniuose kalbama,
kad tinkamiausiu prezidentu
būtų pasauliui žinomas baro-
nas Mannerheim, sėkmingai
gynęs Suomiją nuo Sovietų
pereinamame kare.

AIRIJA NEATSILIEKA NUO KITŲ

DUBLIN. — Airijos minis-
tras pirmininkas Eamon de
Valera sako, kad Airija pri-
valo netrukus pašaukti pri-
verstinai karo tarnybai visus
vyrus nuo 20 iki 35 metų am-
žiaus, kad apsaugoti nuo už-
puolių.

ARKIVYSKUPAS RAGINA MEKSIKA REMTI SAVO NAUJĄJĮ PREZIDENTĄ

Bažnyčios vyriausybė paskelbė, kad Camacho
esąs pirmas Meksikos prezidentas katalikas

MEXICO CITY, Meksika.
— Meksikos arkivyskupas
Martinez atsiskaukė į visus ka-
tališkus remti naujojo presi-
dento Manuelio Avila Cama-
cho vyriausybę, kadangi, anot
arkivyskupo, generolas Avila
Camacho esąs pirmutinis Mek-
sikos prezidentas viešai prisipa-
žinęs kataliku ir kad jo
prisipažinimu galima pasitiki-
ti.

Arkivyskupas sako, kad
dabar Meksikos gyventojai
gali laukti ramaus gyvenimo
ir lygių teisių, kurios per per-
eity metų eilę buvo atimtos iš
katalikiškos visuomenės.

IŠGELBĖTIEMS IŠ LAIVO ŽYDAMS LEISTA APSIGYVENTI PALESTINOJ

Dėl įvykusios nelaimės su laivu Patria, vyriausybė
paskelbė deportuojamiems žydams pasigailėjimą

JERUZALEM. — Po įvyku-
sios nelaimės Haifos uoste
lapkričio 25 d., kuomet su-
sprogo ir nuskendo prancūzų
laivas Patria, į kurį buvo su-
sodinta deportuojamų žydų
1,771. Palestinos vyriausybė
leido išliksiems žydams ap-
sigyventi Palestinoje. Su jais
leista pasilikti ir kitiems imi-
grantams, — viso apie 1,800,
kurie buvo paskirti išdepor-
tavimui į kitas Anglijos val-
domas kolonijas. Vyriausybė
pareiškė, kad šis įleidžiamųjų
skaičius bus atitrauktas iš skir-
tiamų kvotų ateityje.

Kiek žydų žuvo šioje nelai-
mėje, tikrai nepasakoma. Na-
rūnai ieško nuskendusiame
laive, bandydami surasti spro-

PASKIRSTYTAS LIETUVOS ŠVIETIMO CENTRAS

KAUNAS. — Sovietų Lietu-
vos švietimo komisariatas nuo
spalio 21 d. turėjo būti per-
keltas į Vilnių. Suaugusių švie-
tymo valdyba, kūno kultūros
rūmai ir priešmokyklinio auk-
lėjimo ir vaikų namų skyrius
pasilieka Kaune.

WASHINGTON. — Amba-
sadorius Anglijai Joseph P.
Kennedy atsistatydino iš savo
pareigų ir pasilieka Washing-
tone prezidento patarėju.

LIETUVOS GYVENTOJAI VERČIAMSI REIKALAUTI IŠ AMERIKOS DOLERIŲ

Turinčius turtingus gimines Amerikoje laiko ka-
lėjime tol, kol neparsiunčiama pinigų

BLIZGANČIOS NOSYS — KARO ŽYME

LONDON. — Susiaurinus
moterų grožio kosmetikų var-
tojamą, ty reikmenų gamyba
Anglijoje sumažėjo visu ket-
virtadaliu. Dabar, kiekvienai
Anglijos merginai tenka per
metus tik po du lūpų piestu-
kus ir po dvi dėžutes pūdru-
nos ir miltuotų. Daugelis
vaikščioja su blizgančiomis
nosytėmis.

MOKYS AMERIKONUS SLEPTIS NUO BOMBŲ

NEW YORK. — New York
Advertising Club patalpose iš-
statyti modeliai parodantys
slepkyklas nuo oro bombų, ir
kaip tomis slepkyklomis naudo-
tis.

RUMUNŲ REVOLIUCIJA NUSLOPINTA; GELEŽINĖ GVARDIJA NUGINKLUOTA

Vyriausybė su vokiečių kariuomenės pagalba su-
valdė sukilėlius ir sustabdė skerdynes

LIETUVOS PREZIDENTO DUKTE IR ŽENTAS ATVY- KO Į AMERIKĄ

NEW YORK. — Pereitą
trečiadienį Portugalijos laivu
Nyassa atvyko į Ameriką pa-
sitraukusio iš Lietuvos presi-
dento Antano Smetonos duk-
tė Marija-Danutė ir jos vyr-
as, pulkininkas Aloizas Valu-
šis. Vėliausioji viešnia sako,
kad ji su vyru paspruko iš
Lietuvos tuomet, kai Sovietai
įteikė Lietuvai ultimatumą
birželio 15 d. Prezidentas
Smetona dabar esąs šveicari-
joje.

ITALIJOJ TAUPOMI SPAGETAI

ROMA. — Italijos radijo
paskelbė, kad nuo šio mėne-
sio pradžios bus leista vienam
asmeniui per savaitę tik pus-
penko svaro spagetų. Jei ne-
bus spagetų, duos tiek pat
svorio miltų.

LIETUVIAI PAŠALINAMI IŠ SĄJUNGŲ

KAUNAS. — Profesinių są-
jungų centro biuro agitacijos
skyriaus vedėjas dail. St. Zu-
kas iš tų pareigų išėjo. Agita-
cijos skyrius panaikintas, o jo
vietoje pradėjo veikti "švieti-
mo ir masinės kultūros" sky-
rius, kuriu instruktorium pas-
skirtas "draugas" J. Šapiro.

PILA AUKŠCIAUSIUS PYLIMUS

KAUNAS. — Kauno—Vil-
niaus kelias už Panerių į Ne-
ries upės slėnį nusileidžia la-
bai kreivais vingiais, nes toje
vietoje yra dideli skardžiai.
Cia pilami pylimai, kurie bus
aukščiausi Lietuvoje.

KURKILIAI. — Tarybų Lie-
tuvai praneša, kad kun. J. Ka-
tinas iš Kurklių laišku redak-
cijai nusiekundžia, kad komu-
nistiško jaunimo vietos komi-
tetas užėmė parapijinę salę.

Vienybei pranešama, kad
Lietuvoje, Latvijoje ir Estijo-
je suimami žmonės, kurie turi
turtingus giminių Ameri-
koje.

Suimtiesiems liepiama siųsti
į Ameriką laiškus ir telegra-
mas su prašymais skubiai at-
siųsti stambias pinigų sumas.

Kai pinigai pareina, valdžia
juos suvalstybina (konfiskuo-
ja), bet suimtuosius žmones
iš kalėjimo paleidžia.

Si sunkiai patikima žinia
parodo, kad komunistai ir Lie-
tuvijoje bando pritaikyti Rusi-
jos bolševiku išurtus būdus
išlupti iš žmonių pinigus.

Iaška su tokiu netikėtu pi-
nigų reikalavimu yra gavęs
nuo giminių ir vienas stambus
ir visiems žinomas Brooklyno
biznierių. Jis pinigų nesuntė,
tad jo giminės tebesėdi Lietu-
vos kalėjime.

BUDAPEST, Vengrija. —
Rumunijos vyriausybė pavy-
ko sutramdyti Geležinės
Gvardijos sukeltą revoliuciją,
kuri tęsėsi per ištisus astuo-
nias dienas. Nepaisant griež-
tos cenzūros, neleidusios spau-
doje jokių žinių, visur žino-
ma, kad žudymai, žmonių
grobimai, riaušės ir teroras
baisiai siautė sostinėje Bu-
chareste ir kituose didžiuo-
siuose miestuose: Brasov,
Ploesti, Constanta, Timisoara,
Craiova, Giurgiu ir kitur.

Geležinė Gvardija pradėjo
priešvalstybinę veiklą tuoj po
karaliaus Karolio atsistatydi-
nimo. Atvira revoliucija prasidėjo
prieš savaitę, kuomet
Makedonijos teroristo Tasse
vedami Geležies Gvardijos
žmoguždziai nužudė Virgil
Madgearu, profesorį Iorgą
ir 64 karaliaus Karolio šali-
ninkus.

Sukilėliai žudė ne tik poli-
tinius priešus, bet ir civilinius
gyventojus, kad sukelti šaly-
je nevtarką ir baime. Įvyku-
siose pogromuose užmušta
daug žydų. Kurie žydai palik-
ti gyvi, jų krautvėse šei-
mininkavo geležingvardiečiai.

Ministras pirmininkas Anto-
nescu ir vicepirmininkas Sima
pasikveitė į talką vokiečių ka-
riuomenę, kurios padedama
Rumunijos vyriausybė sukili-
mą nuslopino. Sakoma, daug
sukilėlių pasmerka mirti, kiti
pasodinti į kalėjimus.

NAUJŲ LIETUVOS SEI- MININKŲ AUKOS

KAUNAS. — Bežaidžiantie-
ji vaikai prie Kleboniškių miš-
ko užtiko duobę su neseniai
nušautų žmonių lavonais. Su-
bėge suaugusieji žmonės išty-
rė, kad lavonai yra žmonių,
nušautų iš užpakalio.

VILNIUS. — Uždarytosios
Vilniaus Lietuvių katalikų
draugijos "Blaiybė" turtas
perduotas profesinių sąjungų
biurui.

BEVARDIS KORESPONDENTAS KANDZIOJA DORUS VISUOMENĖS VEIKĖJUS

MONTREAL, Canada. — Paskutis pažįstamas ne tik iš plunksnų, bet ir iš giesmės, nes kiekvienas gerai atskiria lakštingalos melodiją suokiamą nuo juodvarnio krankimo. Taip ir su neišdriusiu pasirašyti lapkr. 22 d. Vienybės "Montrealo Lietuvių Žinios" skilties autorius.

Aš nuosirdžiai patariu bevardžiui korespondentui į Lietuvai Gelbėti Tarybos ir kitų lietuviškų darbą dirbančių draugijų veiklą nesikišti ir nedrumsti ramybės, nes kaip seniau, kad prisילו Tamstos verdama "košė" V. Klube, taip dabar prisivils ir kitose draugijose! Ne Tamstos reikalas skelbti per spaudą, kas per masinį susirinkimą pavėlavo atnešti ženklius ar kitką, nes ir montrealiečių plunksnos dar nesurūdijo, todėl mes ir patys mokame nušviesti savo veikimą, o tokių "talkininkų", kurie turi tendencijos vieną ar kitą veikimą bereikalingai "išnybti" mes visai nepageidaujame!

Tačiau Vienybės korespondentui turėtų būti gėda užsiminėti Lietuvos gelbėjimo darbą dirbančių draugijų bei pavienių jų narių "kandžiojimu". Be to, pasirodo, kad korespondentui apversdamas faktus aukštyn kojom, moka iš juodo balta padaryti ir atvirkščiai, jei numato, kad tuo galės pasitarauti parapijos savinai.

Ne per daug nuostabu, kad kleb. J. Bobinui, išauklėtam prancūziškoje dvasioje, Lietuvos Nepriklausomybės ir tautos gyvybiniai reikalai tiek terūpi, kiek pernykštis sniegas. Iš dalies, tai galimas dalykas, kad jis, neatskirdamas religinių nuo tautinių reikalų, užpataręs lietuvišką veikimą, dažnai — ignoruoja. Tačiau klebono gnyėjas Vyt. S. ... jeigu turi, nors kibirkštelę Lietuvos meilės jausmo, tai tokios veidmainingos rolės Montrealo lietuvių veikime neturėtų vaidinti. Mes nepavydym Vyt. S. ... j vieną dieną pūsti ir putojančio vyno taurėmis skambinti su čia nurodytais lietuviškos veiklos trauktojais — čia nieko ypatingo, nes ir priešodis sako: "toks tokį pažino, ir alaus pavadinio". O kadangi dviem ponam negalima tarnauti, tai pūsdamas į lietuviškos veiklos griovėjų dūda, V. Širvydas būtų džentelmenas, jeigu nesikištų į Montrealo pasiaukojusių tautos labai draugijų veikimą, nes kur jis įsisuko, ten viską sugriovė, o kur nepajėgė sugriauti, tai bent "košės" privirė. O mes, neturėdami savo tarpe tokio veidmainingo "pagelbininko", su savo vadove Lietuvos Gelbėjimo Taryba sėkmingai žengsime pirmyn į kovą už tėvynės atvadavimą.

Montrealo Titnagas.

Lietuvių kolonijoje ne viskas daroma lietuviškai

WORCESTER, Mass. — Po vasaros karščių, viešojo veikla susispietė atgal į miestą. Prasiidėjo vaidinimai, koncertai ir kt. Tik gaila, kad tuose vaidinimuose vėliausiais laikais matoma labai mažai lietuviškumo.

Štai senesniai Lietuvos Vytiškoms mokykloms ir sutrukdinti lietuviškos klasiškos. "Ko vertas toks klebono Bobino režimas, kuris, kaip dvasininkas, turėdamas gan didelės įtakos Quebeco provincijoje, valdiškose įstaigose, pastoja kelią švietimo ir kultūros srityje lietuviams pasinaudoti valdžios teikiama teisėmis! Taip pat ne paslaptis, kad mūsų "dorovės mokytojas" kleb. Bobinas ir gen. kons. pulk. Grant-Suttie adresu, kurio pasišventimą lietuvių tautos gerovei sunku žydziais tinkamai įvertinti, nesigėdina per pamokslus tekėti purvo gniužtę. O nuo nuolatinių lietuviškos kelių einančių vietinių draugijų ir jų žymesniųjų veikėjų, su "pagražinimo epitetais", pavarėdžiu linksninimo, tai jau ir paldžiausių klausytojų ausys atbuko... Net ir visų skaitytųjų mylimas Lietuvos žurnalas tokios "panegirikos" per pamokslą susilaukė.

Ne per daug nuostabu, kad kleb. J. Bobinui, išauklėtam prancūziškoje dvasioje, Lietuvos Nepriklausomybės ir tautos gyvybiniai reikalai tiek terūpi, kiek pernykštis sniegas. Iš dalies, tai galimas dalykas, kad jis, neatskirdamas religinių nuo tautinių reikalų, užpataręs lietuvišką veikimą, dažnai — ignoruoja. Tačiau klebono gnyėjas Vyt. S. ... jeigu turi, nors kibirkštelę Lietuvos meilės jausmo, tai tokios veidmainingos rolės Montrealo lietuvių veikime neturėtų vaidinti. Mes nepavydym Vyt. S. ... j vieną dieną pūsti ir putojančio vyno taurėmis skambinti su čia nurodytais lietuviškos veiklos trauktojais — čia nieko ypatingo, nes ir priešodis sako: "toks tokį pažino, ir alaus pavadinio". O kadangi dviem ponam negalima tarnauti, tai pūsdamas į lietuviškos veiklos griovėjų dūda, V. Širvydas būtų džentelmenas, jeigu nesikištų į Montrealo pasiaukojusių tautos labai draugijų veikimą, nes kur jis įsisuko, ten viską sugriovė, o kur nepajėgė sugriauti, tai bent "košės" privirė. O mes, neturėdami savo tarpe tokio veidmainingo "pagelbininko", su savo vadove Lietuvos Gelbėjimo Taryba sėkmingai žengsime pirmyn į kovą už tėvynės atvadavimą.

Montrealo Titnagas.

KUR DIRBA ŠVILPAUDAMI DARBININKAI

ZARASAI. — Zarasuose investos "socialistinės rungtyinės" dirbantiems viešuose darbuose. Iš šių rungtynių su žinome, kaip negailestingai yra eksploatuojami darbininkai. Esanti įvesta tokia naujovė: darbininkai dirba 25 min., o 5 minutes ilsis. Darbo ir poilsio laikas yra griežtai brigadieriu prižiūrimas. Darbu pradėti bei baigti ir poilsiam yra duodama švilpukų signalas. Kiekvienas brigadierius turi švilpuką ir išgirdęs švilpuką iš signalą perduoda toliau, tokiu būdu švilpimas perduodamas per 20 km. atstumą.

"Griežtai darba prižiūrinčiai" brigadieriai, švilpukai ir "rungtyniaujantieji" darbininkai labai primena laikus, kai dar buvo naudojamas vergų negrų darbas...

SU VIENYBE SKIRIASI TIK MIRSTANTIEJI

Andrius Kavaliauskas skaitė Vienybę iki pat mirties

Rugsėjo 26 d., Mount Airy, N. J. mirė buvęs brooklyniecis ir senas vienybietis Andrius Kavaliauskas. Palaidotas rugsėjo 29 d. Ringoes, N. J. kapinėse.

Velionis Andrius per daug metų gyveno Brooklyne ir dirbo kriaučiū dirbtuvėse. Buvo linksmo ir mandagaus būdo ir todėl turėjo daug draugų. Išauklėjo sūnus Joną, Juozą ir dukrelę Onutę, kuri dažnai dalyvaudavo tautiškose programose.

Po pereinoto karo laikų, Andrius pradėjo jaustis nebegalintis taip sunkiai dirbti, todėl ir įsigijo nuosavą mažą ūkį, kur su dukrele Onute ir žentu Pavalkiu išgyveno iki paskutinių dienų.

Kadangi senelis jau turėjo suvirš 70 metų, tai paskliausiais laikais pradėjo silpnėti. Ypač prieš porą metų mirus Ona Bruozūte. Šis choras labai gražiai padainavo apie 12 lietuviškų dainų ir keletą anglišku melodijų su vedėjos E. Činienės sklandžiai pritaikytomis lietuviškais žodžiais.

Lietuvos žurnalas net bažnyčioje platinamas

MONTREAL, Canada. — Montrealo lietuvių tikrai gyvena įdomų amžiaus laikotarpį. Mat, vietinėje bažnyčioje vis užsakai. Kunigas Bobinas nenuilstamai pakaituoja, dažnai sekmdieniais užsakydamas tris asmenis: Kanados Liet. Gen. Konsulą Grant-Suttį, Mariją Aukštaitę ir Praną Tautkų.

DINGSTA NEZINIA KUR

BERNAS. — Iš Kauno pranešama, kad GPU sumintųjų žmonių giminėms neleidžiama su kalniniais pasimatyti. Nuo suėmimo praėjo jau keli mėnesiai, bet niekas iš giminųjų sumintųjų nėra matęs. Visi prašymai ir maldavimai neduoda jokių rezultatų. Taip pat neteikiama žinių, kur sumintieji yra patalpinti. Daugele didžiausiam skurde pasilikusių giminųjų turi iš netiesioginių šaltinių patirti žinių, kad sumintieji iš Lietuvos yra išvežti. Bet dauguma neturi apie sumintuosius jokių žinių. Yra žinomi atsitikimai, kad Lietuvoje suminti lietuviai yra išvežti net į tolimąjį Kazakistaną.

TUKSTANTINĖ MINIA JUOKŲ VAKARE

Margučio komedijos pamatyti susirinko Chicagoje 2,200 žiūrovų

CHICAGO, Ill. — Nors daugelyje kolonijų skundžiamasi, kad į suruoštas scenoje pramogas mūsų visuomenė nesilanko, Margučio pramogose to badmečio, paprastai, neįaudčiama. Štai Dekojimo Dienoje (lapkr. 21 d.) į vidurmesio auditoriją sugarmėjo 2,200 (tiek rodė įžangos registras) žmonių pažūrėti juokažaislo "Broliai Razbaininkai".

Koncertinę dalį užpildė Margučio (taip vadinas A. Vanagaicis) mėnesinis žurnalas) mažų mergaičių choras su orkestro pritarimu. Chorą vedė S. Čerienė, o orkestrui dirigavo A. Olis. Solo dainavo Biežienė ir Urbonas, kvartetu — seserys Lukošūtės, Čerienė ir Biežienė. Koncertinė dalis buvo žavėtina.

Juokažaislo "Broliai Razbaininkai" vaidinimas prijuokino susirinkusius iki ašarų. Vaidinime pajauktas "lietuviškas seimas" su visais jo kokais, pasitarimais, agitacija, intrigomis ir kitais razbaininkiškais veikimais. Pašiepama seimo pirmininko vienpusiškumas, pakeltų rankų nematymas (pav. kai vienam delegatui nusibodo laikyti iškėlus ranką prašant žodžio, jis nusiviko švarką, įkišo į rankovę lazda su užmauta ant galo pirštine ir, iškėlęs aukštyn, ramiai sau snaudė laukdamas, kol prezidentas tą "balso prašymą" pamatys), ir kt.

Chicagiečiai reikalauja, kad Broliai Razbaininkai būtų pakartoti.

Lietuvos žurnalas net bažnyčioje platinamas

MONTREAL, Canada. — Montrealo lietuvių tikrai gyvena įdomų amžiaus laikotarpį. Mat, vietinėje bažnyčioje vis užsakai. Kunigas Bobinas nenuilstamai pakaituoja, dažnai sekmdieniais užsakydamas tris asmenis: Kanados Liet. Gen. Konsulą Grant-Suttį, Mariją Aukštaitę ir Praną Tautkų.

DINGSTA NEZINIA KUR

BERNAS. — Iš Kauno pranešama, kad GPU sumintųjų žmonių giminėms neleidžiama su kalniniais pasimatyti. Nuo suėmimo praėjo jau keli mėnesiai, bet niekas iš giminųjų sumintųjų nėra matęs. Visi prašymai ir maldavimai neduoda jokių rezultatų. Taip pat neteikiama žinių, kur sumintieji yra patalpinti. Daugele didžiausiam skurde pasilikusių giminųjų turi iš netiesioginių šaltinių patirti žinių, kad sumintieji iš Lietuvos yra išvežti. Bet dauguma neturi apie sumintuosius jokių žinių. Yra žinomi atsitikimai, kad Lietuvoje suminti lietuviai yra išvežti net į tolimąjį Kazakistaną.

TREJOS KELNES — SPEKULIACIJA

KAUNAS. — Sovietiško teisingumo komisaras P. Pakarklis išleido instrukciją įstatymui apie kovą su spekuliacija. Vadinamieji spekuliantai bus baudžiami tarp 5 ir 10 metų kalėjimo, o visas jų turas bus konfiskuojamas.

Chicagiečiai reikalauja, kad Broliai Razbaininkai būtų pakartoti.

LIETUVOS MAŽAZEMIAI DROVISI IMTI SAVO KAIMYNŲ ŽEMĘ

KAUNAS. — Mažazemiai ir bežemiai kuriems bolševikai neva "duoda" žemę (faktinai paverčia juos valstybinės žemės nuomininkais, kaip ir visus Lietuvos ūkininkus), neima jos iš ūkininkų, iš kurių žemė atimama. Laikraštis Tarybų Lietuva rašo: "Vienas būdingas reiškinys: norintieji žemės gauti prašo iš dvarų už kelių kilometrų, nežiūrind, kad šalia jo sklypo yra parceliuojamas ūkis". Nors Lietuvoje labai nedaug dvarų tebuvo pasilikę, bet mažazemis ir bežemis nesipriešina, kai iš to dvaro jam atrežiama žemės šmotas. Bet kaip gi čia imsi iš "kuloko", kuris pats teturi 35 ha ir kuris visą laiką pats tą žemę dirbo?

VILNIUS. — Vilniaus II mergaičių vidurinės mokyklos mokinėms gresia pavojus. Joms buvo pakista rezoliucija, kad jos "pasizada didžiajam Leninui dirbti socialistinei tėvynei". Dabar Tarybų Lietuva užsipuola, kaip, tai pasizadama ne Stalinui, o Leninui? Juk Leninas jau esąs negyvas, o Stalinas — tai Leninas šiandien. Dvieju "genialijų" vadų negali būti...

LIETUVOS MAŽAZEMIAI DROVISI IMTI SAVO KAIMYNŲ ŽEMĘ

KAUNAS. — Mažazemiai ir bežemiai kuriems bolševikai neva "duoda" žemę (faktinai paverčia juos valstybinės žemės nuomininkais, kaip ir visus Lietuvos ūkininkus), neima jos iš ūkininkų, iš kurių žemė atimama. Laikraštis Tarybų Lietuva rašo: "Vienas būdingas reiškinys: norintieji žemės gauti prašo iš dvarų už kelių kilometrų, nežiūrind, kad šalia jo sklypo yra parceliuojamas ūkis". Nors Lietuvoje labai nedaug dvarų tebuvo pasilikę, bet mažazemis ir bežemis nesipriešina, kai iš to dvaro jam atrežiama žemės šmotas. Bet kaip gi čia imsi iš "kuloko", kuris pats teturi 35 ha ir kuris visą laiką pats tą žemę dirbo?

LIETUVOS MAŽAZEMIAI DROVISI IMTI SAVO KAIMYNŲ ŽEMĘ

KAUNAS. — Mažazemiai ir bežemiai kuriems bolševikai neva "duoda" žemę (faktinai paverčia juos valstybinės žemės nuomininkais, kaip ir visus Lietuvos ūkininkus), neima jos iš ūkininkų, iš kurių žemė atimama. Laikraštis Tarybų Lietuva rašo: "Vienas būdingas reiškinys: norintieji žemės gauti prašo iš dvarų už kelių kilometrų, nežiūrind, kad šalia jo sklypo yra parceliuojamas ūkis". Nors Lietuvoje labai nedaug dvarų tebuvo pasilikę, bet mažazemis ir bežemis nesipriešina, kai iš to dvaro jam atrežiama žemės šmotas. Bet kaip gi čia imsi iš "kuloko", kuris pats teturi 35 ha ir kuris visą laiką pats tą žemę dirbo?

VILNIUS. — Vilniaus II mergaičių vidurinės mokyklos mokinėms gresia pavojus. Joms buvo pakista rezoliucija, kad jos "pasizada didžiajam Leninui dirbti socialistinei tėvynei". Dabar Tarybų Lietuva užsipuola, kaip, tai pasizadama ne Stalinui, o Leninui? Juk Leninas jau esąs negyvas, o Stalinas — tai Leninas šiandien. Dvieju "genialijų" vadų negali būti...

LIETUVOS MAŽAZEMIAI DROVISI IMTI SAVO KAIMYNŲ ŽEMĘ

KAUNAS. — Mažazemiai ir bežemiai kuriems bolševikai neva "duoda" žemę (faktinai paverčia juos valstybinės žemės nuomininkais, kaip ir visus Lietuvos ūkininkus), neima jos iš ūkininkų, iš kurių žemė atimama. Laikraštis Tarybų Lietuva rašo: "Vienas būdingas reiškinys: norintieji žemės gauti prašo iš dvarų už kelių kilometrų, nežiūrind, kad šalia jo sklypo yra parceliuojamas ūkis". Nors Lietuvoje labai nedaug dvarų tebuvo pasilikę, bet mažazemis ir bežemis nesipriešina, kai iš to dvaro jam atrežiama žemės šmotas. Bet kaip gi čia imsi iš "kuloko", kuris pats teturi 35 ha ir kuris visą laiką pats tą žemę dirbo?

LIETUVOS MAŽAZEMIAI DROVISI IMTI SAVO KAIMYNŲ ŽEMĘ

KAUNAS. — Mažazemiai ir bežemiai kuriems bolševikai neva "duoda" žemę (faktinai paverčia juos valstybinės žemės nuomininkais, kaip ir visus Lietuvos ūkininkus), neima jos iš ūkininkų, iš kurių žemė atimama. Laikraštis Tarybų Lietuva rašo: "Vienas būdingas reiškinys: norintieji žemės gauti prašo iš dvarų už kelių kilometrų, nežiūrind, kad šalia jo sklypo yra parceliuojamas ūkis". Nors Lietuvoje labai nedaug dvarų tebuvo pasilikę, bet mažazemis ir bežemis nesipriešina, kai iš to dvaro jam atrežiama žemės šmotas. Bet kaip gi čia imsi iš "kuloko", kuris pats teturi 35 ha ir kuris visą laiką pats tą žemę dirbo?

VILNIUS. — Vilniaus II mergaičių vidurinės mokyklos mokinėms gresia pavojus. Joms buvo pakista rezoliucija, kad jos "pasizada didžiajam Leninui dirbti socialistinei tėvynei". Dabar Tarybų Lietuva užsipuola, kaip, tai pasizadama ne Stalinui, o Leninui? Juk Leninas jau esąs negyvas, o Stalinas — tai Leninas šiandien. Dvieju "genialijų" vadų negali būti...

Phone Market 3-5795 State Lic. W 65

FULL VALUE PRODUCTS DISTRIBUTORS CO.

39-43 KORNST. ST., NEWARK, N. J. STASYS BUTKUS, Savininkas

GEO. EHRET'S EXTRA — IS KRANO ALUS Daromas vien tik Eret šeimos nuo 1866 m.

Alus, — Vynas, — Deginė Nespreškite Alų iš Vardo — Tiktai iš Skorio

Bandykite EHRET'S EXTRA Alų

ST. BUTKUS, vienintelis New Jersey valstybėje lietuvis, turintis valdišką leidimą urmu (Wholesale) pardavinėti alų, deginę ir vyną. Todėl visi užsakykite su reikalingu gėrimu per S. A. BUTKAUS kompaniją.

APDRAUDOS IR TURIZMO BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
Laivakortės greičiausiai laivais į visas šalis
Generalinė apdrauda—namai, automobiliai ir t.t.
Nuosavybių pardavinėjimas ir administravimas
Pilietybės popierų reikalai
Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi
Notaras—tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS 314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J. Kampa Adams St. TELEFONAS: MARKET 2-4867

Edgar Rice Burroughs

TARZANAS IR TARZELĖ

"WHY MUST YOU LEAVE US AFTER YOU DEFEAT THE PIRATES? YOU'LL BE WELCOME IN MY COUNTRY," MARIKA SMILED BERTHOLDINGLY.

"JANE, MY MATE, IS WAITING FOR ME ASHORE," TARZAN ANSWERED SIMPLY.

JALOUSY STRABBED MARIKA'S HEART, STRENGTHENING HER WILD IMPULSE TO KEEP TARZAN WITH HER.

TO THE CHIEF OF HER PEOPLE BANGKORIN GUARDEDLY SHE WHISPERED A "SHOUT" COMMAND.

TO THE CHIEF OF HER PEOPLE BANGKORIN GUARDEDLY SHE WHISPERED A "SHOUT" COMMAND.

25. — "Kodėl tu nori palikti mus?" paklausė Marika Tarzano, žavėdama jį savo viliojančia šypsena. — "Mano šalyje tu būsi visų mylimas ir pageidaujamas. Pasilik šime laive su manim, mes būsim laimingi".

Tais saldziais žodžiais Tarzanas visiškai nepasimaino. Jis trumpai ir aiškiai atsakė Marikai: "Mano žmona, Janė, laukia manęs šiame mieste ir aš turiu būti su ja. Keliuoti į kitas šalis aš nesirengiu".

Pavydas sublizgėjo Marikos akyse. Jos širdis piktai sukvakėjo: Ji jautėsi užgauta: nejaugi jos grožis ir grakštumas neįveiks šio pusnuogio atleto, visam pasauliui žinomo drąsiausio Tarzano?

Marika pasiglaudė savo žiauriosios bangolelių sargybos vadą ir pašnabzdomis pasakė jam kažkokius paliepus. Iš tikras vadas akimis ir šypsena parodė, kad jis tuos paliepus tikriausiai įvykdy.

Žiūrėkite — Tarzanas apysakos tęsinys trečiame puslapyje

PABĖGĖLIAI IŠ LIETUVOS ĮVAIRIOSE ŠALYSE IR ĮVAIRIOSE VIETOSE

1. J. Vailokaitis su šeima,
2. Dr. Pebras Karvelis su šeima.
3. Kun. J. Prunskis.
4. Kun. St. Yla.
5. Adv. Juozas Katilius.
6. Tardytojas Bernardas Zukauskas iš Ukmergės, kilęs iš Dzūkijos.
7. Pulk. St. Jurgutis su šeima. Pulk. Jurgutis prieš keletą metų lankėsi Amerikoje Ginklavimo Valdžybos reikalais. Jo žmona lietuvaitė iš Manchesterio, Anglijoje.
8. Garbaliuskas buv. kalėjimų inspektorius su žmona.
9. Masiulis, buv. Lietūkio sekretorius Kaune, kilęs iš Panevėžio, su šeima. Jo žmona gim. Jankauskaitė, žinoma seno Paryžiaus gyventojų Jankausko duklė.
10. Min. Ern. Galvanauskas, buvęs Finansų Ministras.
11. Aleks. Danta, buvęs Finansų vice ministras.
12. Lakūnas Pragygis, buvęs Aero Klubo sklandymo mokyklos Nidoje įsteigėjas ir vedėjas, su broliu.
13. Lakūnas Dženkaitis su broliu.
14. Kapitonas Labanauskas ir dar 2 karininkai iš karo laivo "Prezidentas Smetona" įgulos.
15. Kapit. lakūnas Gricevičius ir jo brolis, buv. mokesčių inspektorius.
16. Gen. Plechavičius su šeima.
17. Kun. Pr. Gaidamavičius iš Širvintų.
18. Kaz. Čibiras iš Kauno, buv. "Saitinio" redaktorius, prieš kiek laiko buvęs Amerikoje.
19. Daščaras iš Pandelio.
20. Kalasauskas, buv. krikščionių darbininkų sąjungos reikalų vedėjas iš Marijampolės.
21. Advokatas Bataitis.
22. Andrius Vosylius, pramonininkas, buv. Prekybos Rūmų pirmininkas Kaune, su dukteria.
23. Dr. Ant. Maceika, žinomas mokslininkas, kultūrininkas.
24. Lt. Aušrotas su šeima, II skyriaus karininkas.
25. Kun. Venckus, jezuitas.
26. 3 vienuoliai Dominikonai iš Plungės.
27. Kun. Sušinskas iš Panevėžio.
28. Kun. Gurinskas iš Kybartų.
29. Kun. Tamošiūnas iš Šiaulių.
30. Kun. Daukantas iš Šiaulių.
31. Ats. pulk. Vaitiekūnas.
32. Danielius Rozenblatas su žmona.
33. Vytas Rozenblatas su žmona.
34. Trapinas iš Lietūkio.
35. Vaitkevičius, prekybininkas.
36. Laucevičius iš "Maisto".
37. Jankauskienė su dukrele Birute.
38. Adv. Misiurevičiūtė iš Kybartų.
39. Dirmeikis, buv. "Lietuvos Aido" redaktorius, su žmona.
40. Povilauskas, jaunalietuvių veikėjas.
41. Raulinaitis, Licensijų komisijos referentas prie Finansų Ministerijos, su žmona.
42. Inž. Brunius, veiklus savo laiku aktyvistas Klaipėdoje.
43. Sakovas, Pasienio policijos baro viršininkas.

44. Jonas Vileišis, miškininkas, atsargos karininkas, buvęs paskutinio prieš okupaciją Seimo narys, kilmės nuo Griškabūdžio.
  45. Martynas Yčas su šeima.
  46. Butėnas, iš XX Amžiaus.
  47. Žilinskas, buvęs direktorius Ministrų Kabineto kanceliarijoje ir Spaudos Skyriaus vedėjas Saugumo Departamente.
  48. J. Norkaitis, Ekonominio Departamento Direktorius Užsienių Reikalų, ministras su šeima.
  49. Jirkūnas, Lietuvos Pasiautintybės Talline sekretorius, anksčiau dirbęs Klaipėdos Uosto Valdyboje.
  50. Jirkūnas s. Šeinius, buvęs "Lietuvos Aido" redaktorius ir Raudonojo Kryžiaus įgailotinis Vilniuje.
  51. Atsargos karininkas Lingys.
- Pastebėtina, kad kai kurie suminėti asmenų reguliariai su galiojančiais dokumentais ir vizomis savo laiku pervažio siena, bet, to nežinūrnt, Sovietai konfiskavo jų visą turta.
- Nužudyti ar nusizudžiusių Lietuvoje asmenų sąrašas:**
1. Jonas Štapaš, buv. Ateitinių, Sąjungos Generalinis sekretorius.
  2. Juozas Tomkus, atsargos majoras, Valstybės Tarybos referentas.
  3. Generolas Grigaliūnas-Gloveckis, advokatas.
  4. Dr. Mickus, chirurgas, Sveikatos Departamento Direktorius.
  5. Zubkus, Dr. Zubkaus, chirurgas brolis.
  6. Pulk. Saladžius, Šaulių Sąjungos Pirmininkas.

LAISKAS IŠ SKOTIJOS

Dėdė Ambraziejus Brooklynė gavo šitokią laišką:

Nemoku išreikšti tą dėkinumą, kurį jaučiu Jums už suteiktą man džiaugsmą. Be galvo buvau išsilgęs žinių nuo Brangios Mamytės ir štai per Jus gavau taip laukiamą laišką.

Nors asmeniškai aš Jūsų nepažįstu, tačiau iš Mamytės pasakojimų žinau, kaip mylėte tėvynę, dėl kurios tiek daug iškentėjė ir dabar nenuilstamai dėl jos dirbate.

Didelį nuliūdimą dabar jaučia tikri lietuviai, kad ir vėl tėvynę ištiko priespaudos laikai. Bet tikėkimės, kad visa tai laikina, kad šį mūsų nelaimę tik išugdys mus dar ištikimesniais tėvynės vaikais. Ir kad prisikėlus iš naujo Lietuva, būtų vieningesnė, stipresnė ir drąsesnė. O nepriklausoma Lietuva tikrai bus.

Myliu begalo tėvynę, gal dėl to, kad jau iš mažens Mamytė įskiepijo tą meilę savo patriotinėmis dainomis. Vėliau gimnazijos auklėtiniai dar ją sustiprino. Išties, džiaugiuosi, kad Lietuvoj, o ne čia aš užaugau. Man gaila pažinus čia užaugusius lietuvius. Vienose dar tiek tiek matyti tėvų žemės mielę, kiti visai nenori apie ją nė kalbėti.

Tikrai, malonu žinoti, kad buvęs mūsų prezidentas, Antanas Smetona, yra saugus. Šiuo ir baigsiu savo neskalbų laišką. Tikiu, atleisite už visa. Gal malonėsite pasiųsti mano laišką Mamytei, už ką iš anksto dėkoju.

Viso geriausio, ypač, sveikatos. **Zuzana Norkytė.**

Ar Tamsta atlikai savo kasdieninę pareigą ir užsimokėjai VIENYBES prenumeratą? Jei ne — padaryk nieko nelaukdamas

MOKYKLA IR DARBAS

Nelengva nutarti kaip apsi-veikti su vaikų švietimu. Bet turime suprasti vieną dalyką, kad mažai šalių pasaulyje siūlo tokių švietimo progų vaikui ar mergaitei, kaip Amerika.

Čia įstatymai reikalauja iki kol vaikai privalo lankyti mokyklą. Tai labai išmintingi įstatymai. Mokykloje vaikas sužino savo šalį, jos žmones ir kaip joje gyventi. Jis mokykloje susieina su kitais vaikais, kurių tėvai atvykę iš svetimų šalių. Jis draugauja su jais. Jis išmoksta skaityti, rašyti ir skaičiuoti, be ko šiandien žmonės negali apsieiti ir be ko negali gauti gerų darbų. Be to, jis dar išmoksta kokią amatą, ar kiek nors apie elektrą, metalinį darbą, knygvedystę, ar daug ko kita.

Sunku tėvams spręsti, kas daryti, kai vaikai sulaukia 14 metų: ar juos toliau leisti mokintis, ar pavelinti jiems rasti darbo ar išmokyti kokį amatą? Jeigu tik šeima gali be vaiko pagelbos apsieiti, ar jeigu vaikas nori, tai geriausia yra užbaigti jo mokslą. Nėra tiek daug darbų jauniems vaikams ir mergaitėms, o jeigu jie ir randa darbą, tas darbas jiems kokio gero neatneša. Jie perkaip uždirba. Daug vaikų vėliau rūgoja už mokyklos palikimą.

Šiandien, jeigu vyras nori būti policininku, turi būti užbaigęs aukštesnės mokyklos mokslą. Ir daug profesijų šiandien reikalauja aukštesnės mokyklos liudijimo.

FLIS.

SUKILĖLIS MONTĖ

BOTHO GRAF V. KEYSERLINGK
VERTĖ L. DAUKŠA

(Tęsinys)

— Tačiau kova, aš bijau, dar nepasibaigė, — atsakė Montė. — Ar tu žinai, kaip toli siekia mūsų tėvynės žemės, ar tu žinai, kokie dievai ten gyvena? Ar negali išvyti dievai grįžti ir, kitų, tvirtesnių jėgų padėdami, ordino darbą saugyti? Ar gali likti krikščioniška tauta, kuriai krikščionybė teikiama kartu su nelaisve? Nauda gali pateisinti tokį atvertimo ir nukariavimo būdą, tačiau moralė ir garbė — ne. Kas gali žinoti, kas mudviejų abiejų dar laukia? Mirčiai mes jau ne kartą žiūrėjome akis, tačiau likimo šauksmui dar nė karto.

Riterio veidas staiga pragiedrėjo, tarsi jam būtų atėjusi laiminga mintis.

— Dar žodelį, Herkau. Ar tu tiki, kad krikščionė moteris lydės tave į Prūsų tyrlaukius? Ar nebūtų geriau tau pasilikti čia, užuot atsidavęs pagundoms ir pavojams?

— Ar tu rimtai kalbi, Hirschalsai? Tu neveltui buvai mano mokytojas. Aš priškiriu tuos žodžius tavo meilei. Ar ji mane seks? Tu nepažįsti mūsų šalies. Mums, prūsams, mūsų miškai ir laukai nėra nykūs, mes suprantame jų kalbą. Ne, nėra kelio atgal. Aš vyktu į Prūsus.

Vėl pasigirdo katedros varpų skambėjimas, kuris Montės ausyse atsiliepė: Katerina — Zuzana — Katerina — Katerina.

Hirschalsas persižegnojo, abu draugai atsistojo ir nuėjo link savo namų Jurgio gatvėje.

Tą pačią dieną popiet turėjo būti išrinkti Gegužės grafas ir grafienė. Daug margais vimpilais pasipuosusių, žalumynais ir spalvotais kilimais mirgančių valčių plaukė Elbės upė į Verderį. Ir Montė su Hirschalsu prisiglaudė viename laivelyje, gėrėdamiesi spalvingu reginiu. Zavingai spindėjo debesys upės srovėje, ir nusileidžianti saulė liepsninga šviesa nudažė vandens paviršių. Palengva čiuožė valtis su dviem draugais tolyn.

Montė stebino didžiuliai sandėliai ir priplaukos kairiojo upės pusėj. Hirschalsas pagavo jo žvilgsnį.

— Dar Karolis Didysis, prancūzų karalius, suteikė miestui privilegiją, kad visos į jį laivas ar žemės keliais atgabenamos prekės nebūtų nesustodamos toliau gabenamos, bet kad būtų iškraunamos ir trumpesnį ar ilgesnį laiką teikiamos viešai parduoti; tik po to leidžiama jas toliau gabenti. Taip, Magdeburgas yra turtingas ir gražus miestas, — kalbėjo jis išdidžiai toliau. — Didysis imperatorius Otonas pirmasis pasirinko jį savo gyvenamąja vieta; jis taip pat įsteigė ir šventam Mauricijui pavestą benediktinų vienuolyną, kurio sienas tu, ana, ten toluomoje gali matyti. Vėliau, 967 metais, pavertė jį vienuolyną arkivyskupo buveine; šiam arkivyskupui popiežius Jonas tryliktais suteikė Vokietijos primatą, ir jo žiniai buvo pavesti Meisseno, Merseburgo, Naumburgo, Zeitzo, Brandenburgo ir Hafelbergo vyskupai. Tas didysis imperatorius parodė Vokietijos valdovams pavyzdį, nes jam pavyko po keturiolikos metų kovos nugalėti Bohemijos hercogą Boleslavą ir atversti jį krikščionybę; taip pat jis sumušė danų karalių Haraldą didelėse kautynėse, privertė jį apsikrikštyti ir Daniją, kaip leną, pavesti imperijai. Otonas pirmasis, kaip tu žinai, yra palaidotas šio miesto katedroje.

— Daniją kaip leną? Vadinasi, danų atvertimas apsimokėjo. — pastebėjo Montė su lengva ironija.

— Nepataisomasis, — šūktelėjo juokdamasis Hirschalsas. — Bet užtenka apie tai, nes mes artinamės prie tikslo. Kaip matau, šventė jau įsisiūbavusi.

Įsilipusius iš valtys ir artėjančius prie šventės aikštės draugus pasitiko triukšmas ir džiūgavimas. Greit jie pasinėrė margoje, judrioje

LIETUVOJE DAR YRA LITŲ, TIK JAU NĖRA KO UŽ JUOS PIRKTI

Viena mūsų skaitytoja atnešė tik ką gautą iš Zemaitijos laišką, rašytą š. m. spalį 22 d. kuriame, be ko kita, sakoma:

Jau žinote, kad turime naują valdžią. Tvarka, kol kas, dar mažai tepasikeitė. Piniagai tebėra litai ir viskas perkama ir parduodama, kaip pirma. Tik sunkus yra gavimas — mažai prekių tebėra ir tos labai brangios. Viskas brangsta. Brangsta ir ūkio daiktai. Už bekoną duoda 115 litų, o vėliau dar atsiunčia priedu, taip, kad viso gaunama šimtas trisdešimt ar keturiasdešimt litų. Už lašininį centnerį — 95 lt. Geras lašininis paršas pareina virš trijų šimtų litų. Sviesto kilogramas — lig 7 litų, kiaušinių dešimtis — 2 litai, rūgių centneris — 20 litų, bulbių pūras — 6 litai. Viskas dar gali ir pakilti, tik kad visko mažai tėra. Darbininkai brangūs: už bulvių kasimą ima po pusketvirto lito. Šeimynai nuo rugsėjo pirmos dienos reikės pridėti 20 nuosimį.

Zemės reforma jau įvykdyta. Dabar žemės nieks daugiau nebevaldo, kaip 30 hektarų. Mūsų ūkį jau išdalino, paliko tik 30 hektarų, o risą kitą žemę atėmė. O dvarus, tai kai kur paliko 30, kai kur 10 hektarų, o dažniausia nepaliko nieko. Sako, eik kur nori, dirbk, tai ir pavalgysi! Kai iš ūkininko N. N. atėmė žemę, palikdami tik 30 hektarų, tai jis nubėgė į upę ir nusiskandino.

Iš padžių, kai "jie" viską surašė ir manė viską iš ūkininkų atimti ir pasidalinti, tai nieko, kol kas, neėmė — nei budinkų, nei naudos. Bet kas bus toliau — nežinia. Ant žemės nė vienas neturim nuosavybės: žemė visa priklauso valdžiai. Kas žemę dirba, tas ir naudojasi. Jos nei parduosi, nei pirksi, nei dokumentų padarysi. Kol gali — dirbk. Neapdirbsi — žemę valdžia gali atimti ir atiduoti kitam. O su skoloms — tai skolas reikia bankams atmokėti.

Buvo pasakyta žmonėms sunėsti visus vekselius valdžiai, tik nė vienas nenešė. Džiai buvo labai blogi. Nėra nei pašaro, nei grūdų. Uždegiu bevevaldo, kaip 30 hektarų.

TARZANAS IR TARZELĖ

26. — "Ai-ai-ai, Tarzanai, saugokis!" draugiškai patarė Tarzanui kapitonas McGregor. "Aš mačiau, kokias grąžias akutes smeigė į tave toji Marika. Man rodosi, kad ji pavojingiausia viliotoja".

Tarzanas ramiai atsakė McGregorui: "Jos viliojimai nepavojingi. O tuo tarpu ji duoda mums savo sargybą sumušti šiuos piratus, kurie nori pavertti laivą. Mes turime pasinaudoti". McGregor tik atsidaduso.

Marika kreipėsi į Tarzaną su pasiruošusi kovai. Jai paliepta, kas reikia daryti. Tazanai, vesk mano kareivius į pergales mūsų! Tavo vadovybėje maištasi bus ūmai nutildintas".

Pakvietusi Tarzaną vadovauti jos kareiviams, Marika gudriai mirktelėjo sargybos vadui. Buvo aišku, kad laukiamoji pergalė bus Marikos, o ne Tarzano pergalė. Tik Tarzanui kitos išeities nebuvo.

Edgar Rice Burroughs

Žiūrėkite —
Tarzano
apsakos
tęsinys
penktame
puslapyje.

VIENYBĖ
LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Published by Lithuanian Press Corporation
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVERgreen 7-7840

JUOZAS TYSLIAVA, Editor-in-Chief

Subscription Rates table with columns for United States and Foreign Countries.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, New York. Under the Act of March 3, 1879.

PRENUMERATA METAMS table with columns for United States and Foreign Countries.

Advertising rates on application

MES DABAR VERGAI...

Naujienos gavo laiską, kuris buvo rašytas iš Lietuvos vienam jų skaitytojui. Tas laiškas parašytas gudriai išgalvotu slaptaraščiu. Jį rašo vienas Lietuvos kaimo žmogus. Jis skamba tragiškai. Štai jo tekstas:

"Siuo turime brolius amerikiečius pasiskųsti, kad mums komunistai skelbė laisvę ir visokias geroves, bet jie meluoja... Komunistai slepia viską. Nieko mums žinoti neduoda. Dabar mes nežinome, kas pasauly dedasi. Mes nebegalime akimis matyti, ausimis klausyti, protu galvoti... Zemė mūsų, su visu prakaituotu turtu, tapo nebe mūsų... Ir aš likau be nieko. Mano kūnas ir mano siela nebe mano. Viskas iš krautuvių baigia istuštėti, tuoj istuštės ir aruodai. Mes dabar likome vergai... Ir skurdas visiems lygiai, kaip ponams, kunigams, taip ir darbininkams, bežemiams, krautuvininkams. Net ubagai tapo vergimo aukomis. Komunistais visi skaudžiai apsiriko, nes komunistų valdžia nėra gerovė, bet vergija. Komunistų vyriausybė — tik vagys, grobikai, kraugeriai, žmogžudžiai ir tamsuolių gauja. O, kaip bauri vagies Stalino ranka. Broliai amerikiečiai, saugokitės komunistiškos staliniškos diktatūros."

Skaitydami šį laiską, galite įsivaizduoti, koks teroras siaučia Lietuvoje. Galite įsivaizduoti, kaip spaudžiami ir persekijami Lietuvos gyventojai, jeigu paprasčiausio kaimo žmogus valstietis turi išsigalvoti tokį slaptaraštį, norėdamas apie Lietuvos nelaimę pranešti savo giminėms Amerikoje.

Ką tu tarpu sako mūsų komunistai, žiauriausios pasaulyje diktatūros garbintojai, kruvinojo Stalino patumdėliai? Kada Lietuvos žmonės kruvinomis asaromis verkia, tai šitie lietuvių tautos išdavikai sako, kad mūsų tėvų žemėje — laimė ir gerovė. Jie krykštuoja, jie džiaugiasi mūsų tėvynės nelaimė, Lietuvos valstybės tragedija.

Bet... Nekaltai prielietas brolių kraujas šaukiasi keršto! Už savo brolių nelaimę mes privalome atkeršyti tiems, kurie ta nelaimę džiaugiasi. Mūsų pareiga atkeršyti kruvinojo Stalino bernams. Todėl mes ir sakome: Bolševikai sunaikinko Lietuvos nepriklausomybę, mūsų pareiga — sunaikinti bolševikus!

GRAIKIJOS DIDVYRIAI

Nežiūrint to, kad žiaurios, kruvinos kovos eina net trijuose žemynuose, bet pasaulio akys dabar yra nukreiptos į Graikiją.

Nenuostabu, kad dabar pasaulis seka tas didvyriškas graikų kovas su fašistais. Aštuoni milijonų graikų tauta grumiasi su milžiniška italų karo mašina.

Jau nuo praėjusio pavasario Mussolini siuntė savo legionus į Albaniją. Jau seniai Romos diktatorius planavo pulti Graikiją. Tam tikslui Albanijoje buvo sukoncentruoti visų rūšių ginkluotai daliniai.

Bet, štai, fašizmo Galijotas bėga Albanijos kalnais. Bėga — kiek tik jo kojos neša. Italų kariuomenė pėstininkai sunkiai pasiveja graikų raitelis...

Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad fašizmo jėga — išpuštas burbulas. Tai reiškia, kad fašizmas, kaip toks, yra supuvęs.

Nenuostabu, jeigu pasaulis su įtemtu dėmesiu seka graikų kovas su italais. Nenuostabu, jeigu žmonės pradeda kalbėti, kad iki pavasario italai neatsilaikys. Nenuostabu, jeigu pačioje Anglijoje bręsta nuomonė, kad atėjo laikas suduoti paskutinį ir lemiamą smūgį Mussolinio jėgoms Viduržemio jūroje, Afrikoje ir Europoje.

Šiandien visas pasaulis didžiuojasi graikų tauta, kovojančia dėl savo laisvės. Pasaulis džiaugiasi graikais, kaip dar visai neseniai buvo reikiama džiaugsmo dėl Suomijos didvyrių, įrodžiusių, kad bolševikiškas milžinas taip pat supuvęs, kaip ir jo jaunesnysis brolis fašizmas.

Galima tik sveikinti graikus. Jie įrodė, kad mažosios tautos ne tik gali kovoti, bet ir įveikti. Jie įrodė, kad ir maža tauta gali apginti savo laisvę. Bet, svarbiausia, jie įrodė, kad demokratinės valstybės, jeigu tik jos eis išvieno, galės sunaikinti diktatūras.

Garbė didvyriams!

PAKEISTAS ISTATYMAS AMERIKOS PILIETYBEI GAUTI

Prezidentas Rooseveltas pasiūlė įstatymą, kuriuo pertvarkomas Amerikos pilietybės gavimas ir pakeistos kai kurios natūralizuotų piliiečių teisės. Įstatymas įeina galen 1941 m. sausio 12 d.

Padavusieji antrųjų popieriu, prašymą aplikantai turės laukti tik 30, o ne 90 dienų, kaip buvo pirmiau. Už antruosius popierius po sausio 12 d. reikės mokėti \$18, o ne \$10, kaip buvo ikišiol.

Pilietybės reikalaujantieji turės būti išgyvenę toje pat valstybėje, kad ir ne toje pat apskrityje, nemažiau šeši mėnesiai. Aplikaciją antrieiems popieriams galima paduoti į arčiausią teismą, kad ir ne toje apskrityje, kur gyvenama. Jei natūralizuotas pilietybės...

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Laišką iš Jūs gavome tik dabar. Mes labai gerai suprastome Jūsų mums susirūpinimą. Jūs, ne kas kitas, padėjote mums pasikelti iš karo griuvėsių. Jūs mums padėjote sustatyti trobas ir iškultivuoti žemę. Tik per Jus mes buvome įsigyję pavyzdinę ūkį. Žinome, dabar vėl Jūs galvotės mūsų likimas stovi. Kas mus laukia, kaip gyvenime — negalime tiksliai atsakyti. Nors jaučiame... Visą nuosavybę iš mūsų atėmė, tik iki šiol 30 hektarų žemės leido naudotis. Bet ir gamta, lyg tyčia, mus šiemet irgi nepagalėjo. Visas užvestas obelynas perėjo žiemai išlaikyti, tik penkis hektarus gyvos. Tik nieko negaila. Laukiame išsiveržiant iš kur nors ugnikalnio, kurs pajėgtų visą šią tvarką sumaišyti su lava. Ir jei netikėtume to sulaukti, reiktų kabintis po šaka. O Lietuva jau pakabinta ant šakos, ant sauso medžio. Bet ji dar alsuoja ir kažkodėl viliuogiškai išsisus liežuvį šaukia: "Negirdėtos laisvės susilaukėme... Stalino saulė (konstitucija), ir t. t. ir t. t.". Vienokiai šaukia spauda ir radijo. Neturime supratimo, kaip Jūs esate apie mus informuojami. O ak Elta dirba išsiužius. Nė vieno iš Amerikos laikraščio nebe-matome. Matyt, saulė juos sutirpdo... Gyvename gandaiis. Atėmė iš mūsų žemės, atidavė bežemiams, mažžemiams ir kai kur pavedė tam tikrų komisarių globai. Jie tvarko, kaip nori, o viešai šaukia, kad masės to reikalaujančios. Pavyzdžiui, kokiuose atliaduose ar kermsiuose užšoka koks komunistėlis ant statinės ir pila pamokslą, kad mes to ir...

PASAKA

Anąsų nepamenu kas man pasekė pasaka. Pasaka buvo ne senoviška, prasidedanti žodžiais "kad kitąs buvo", tik naujoviška (dabar visur senoji tvarka sugriuvo), kurioje nupasakojama kas šitandien yra. O kas buvo, tas jau žuvo. Štai toji pasaka. Šiomis dienomis pas vieną Lietuvos ūkininką (ir pas visus kitus ūkininkus) buvo įvykdyta žemės reforma. Po tos reformacijos ūkininkai šiaip taip liko 30 hektarų žemės (buvo turėję 65 ha), vienas arklų, viena karvė ir vienas, atsiprašant, asilas (nors asilų Lietuvoje labai mažai). Tiesa, liko dar ir jo sena žmona, kurios komisarai nesuvalstybino.

Sie trys gyvūneliai (t. y. arklų, karvė ir asilas) labai džiaugėsi naująja tvarka, kad komisarai jų neperskyrė, nes jie (t. y. gyvūneliai, o ne komisarai) buvo labai susidraugavę. Arklų ir karvė buvo grynai tautinio nusistatymo: jis savo prakaitu laistė Lietuvos žemelę, o ji baltino tamsią lietuvių sriubą. Gi asilas buvo tik asilas. Ir bizūnų jis gaudavo daugiau už kitas. Bet visi trys buvo geri draugai. Jie uoliai dalinosi vėliausiomis naujienomis, be galo gėrėjosi Salomėjos Neties poezijomis ir džiaugėsi šviečiančia Lietuvai naująja saule su ūsais. Džiaugėsi, džiaugėsi — ir apsidžiaugė. Jie pradėjo kalbėtis: Lietuvoje vis tik dar nėra tokių laimės, kaip kitose trylikoje respublikų. Pamatykime, kaip ten yra. Susitarė eiti ten, kur Stalino saulė jau žemė račiojasi, o kepti karveliai patys ir išžiotos narsus lenda. Tik susitarė eiti po vieną, o ne visi sykiu. Mat, atodūra nekenkia. Pirmuoju nuėjo arklų. Tik netrukus parlapatavo agal. Nelemta šalis — raportavo jis draugas. — Vos tik nuvykau, tuoj užkinkė mane į stachanovišką vežimą septynioms dienoms per savaitę... Antroji iškeliavo karvė. Ir ji skubiai parklėmsiojo agal.

AR TIKRAI DEMOKRATIJA JAU ISSIGIMĖ?

Vienas iš daug — bene patvyrčiausias — šūkis — "LYGYBĖ", tai nelyginant verpstinis akmuo, ant kurio visos, demokratiškosios masinos šešternios sukasi. Kol pasauly gyvena tik ponai — patricijai ir vergai, niekas negalėjo lygybę naudotis. Aibės patarlių, — tarp jų ir lietuviška — "vargšų gimęs — ponu nebūsi". O vis dėlto lygybės idėja akstino minias galvoti, dirbti, kovoti — milijonai žmonių gyvybių šiai idėjai pasiaukoję ir Kristus buvo nukryžiuotas tik dėl to, kad skelbė — "visi esame vieno Dievo vaikai" — visi lygūs. Vadinasi krikščionybė ir demokratija, kaip rodėsi, laimėjo.

Išminties knygoje sakoma: Lygybės dėsniu einant, te patarnauja apšvietimui — nieko neturintiems; taip elgamiesi lygybę išpažinsime. Arba vėl: Daug surenkasis te nesididžiuoja pertekliumi; o mažai surenkasis te nesiskundžia stoka, taip reik daryti, kad lygybė visur klestėtų. Tai puikus tikybinis idealizmas, kurį krikščionybė ryžosi įgyvendinti ir dabar tebeskelbia. Bet pasiuovus demokratijai, susikūrus partijoms, kilus politikieriams, įvairiems demokratijos specialistams, referentams, įstatymų kūrėjams ir jų vykdytojams lygybė ilgai neliuko tik retoriška politinių kalbų pažiba.

Susitelkus demokratijos vadams prie valstybės lovio rasta, kad išminties knygoje nuostatai esanti tik Utopija — neįvykdomi. Tiksliai buvo krypta nuo tiesos. Ekonominės lygybės idėja iškreipta į "progos, lygybę" vadinasi įvestos darbe, pramonėje, prekyboje, protiškos lenktynės, kuriose išimtinai tik demokratiškajai vaduomenė, galingieji, buvo ir tebepalaimėtinai. Eiliniai žmo-

nes atsiliko — jiems "lygių progų" neteko ir netenka. Tad demokratiškose valstybėse išbuvojo kapitalistai — lenktynių laimėtojai ir susibūrę pilksermėgių klasa, kuri sudaro vargšų, "proletarų", o gal pas mus vadinama WPA luoma — jie niekad neturėjo, neturi ir neturės "lygių progų" — visada buvo ir bus lenktynių pralaimėtojai. Be to sukurta, be lygaus, teišaus ir slapto balsavimo, "lygybė prieš įstatymus" praktikoje veikia niekad nevykdomas. Krikščionybė — bažnyčia paversta demokratijos politikierių įrankiu, o turėtojų ir turėtų būti laikoma arčiausiu ir rimčiausiu bendradarbiu. Tad visur buvo ir tebėra tikslus nukrypimas nuo tiesos.

Sie tikslūs nuo tiesos nukrypimai ir iš vienos pusės nesuvaldomas turėtų ir politikierių gobšumas, o iš kitos pilksermėgių ir varguomenės augimas sukūrė baisų nedarną vaizdą, nepanašų nei krikščionybei, nei demokratijai. Mokslininkai (jų negalima įarti, bet daug kas įtaria turčiams ir politikieriams pataikavime), žiūrėdami į šį demokratijos nedarnumą įrodė, kad tokių dalykų, kaip lygybė, brolybė ir laisvė, tikrovėje nėra. Tokie dalykai, kaip žmoniškumas, žmogiška būtybės esančios tik iliuzijos. Dieviškoje kūryboje tėra tik asmuo — individus. Vadinasi, nūr dviejų žmonių viens kitam lygiu.

Mokslininkų įrodymai turtinguosiu ir politikierius glostė ir dar labiau akstino lenktynėms, didesniems laimėjimams ir grobimui. Tuo tarpu pilksermėgių masės pesimizmas, apatija ir nusivylimas demokratija, kartu ir krikščionybė, vis stiprėjo. Čia kilo nauji tebeįdomūs. Eiliniai žmo-

protą išmintingai: kaip gyventi savo dienas idealiam gerui. Galinga tauta buvo. Jos jėga buvo dangaus galia. Nevidonai neįstengė persilaužti per jos pilį. Jos ginklai priuosti buvo; jos tvirtovė — kilni dvasia. Ji buvo apsiginklavusi dieviška galybe. Jos kareiviai kariavo visos žmonijos naudai — visų laisvei ir palaimai. Nes jie buvo stropūs moksle ir pažinime. — Ir nekenkė nei vieno biaueraus dalyko. Kožnas kūdikis buvo lavinamas tyros dvasios ir atviro proto grožy.

Jis buvo mokomas kaip gyventi teisingai; kaip suvartoti protą išmintingai: kaip gyventi savo dienas idealiam gerui. Nuliūdusios miesto minios buvo išskirstytos po laukus. Naujos gentkartės išaugo į gražesnę gyvenimą. Kiekvienas žmogus linksmis savo darže, — jis skynė ir valgė žemės vaisius. Turtingas ir vargšas dirbo išvien; abu permatė piktą, — stengėsi jį pašalinti. Abu apsiginklavo rūpesčiu ir blaivybe, ir taupiu pasitenkinimu. Nesmagumas užleido vietą linksmoms ir vertingoms dienoms. Proto derlius buvo vertinamas aukštesniu rūpesčiu, kaip žemės derlius. V. J. Budrikas

Pr. Lapienė. Pirmuoju nuėjo arklų. Tik netrukus parlapatavo agal. — Nelemta šalis — raportavo jis draugas. — Vos tik nuvykau, tuoj užkinkė mane į stachanovišką vežimą septynioms dienoms per savaitę... Antroji iškeliavo karvė. Ir ji skubiai parklėmsiojo agal.

ant liepsuojančios ugnies pilt komunisto alyva. Komunistas — jokia naujiena. Tai tikybinė doktrina, kuri jau buvo visose pasaulio dalyse seniai bandoma įvykdyti. Niekur neįvyko. Vargu ir Rusijoje įvyks, nes jau dabar matome, kad bolševizmas prarajo komunizmą. Bet toji ugnis virto gaisru. Vokietijoje tautinis socializmas, Italijoje fašizmas, etc... Atsivėrė, nelyginant vulkanas, iš kurio naikinant lava plinta į visą pasaulį. Demokratijos parblokštos valtoja, o kitos kaip va mūsų, iš baimės dreba. Patys žymiausi demokratijos vadai, kaip Norman Tomas tikrina, kad demokratija jau išsigimė. Arba vėl Jungtinių Valstijų ambasadarius Anglijai J. P. Kennedy reiškia — "demokratijos Anglijoje jau nebėra" ir mūsų šaliai, jei įsiners į šį karą, anot jo, grėsia didelis pavojus demokratijos netekti.

Zmonės mane vadina pesimistu. Aš sakau, kuo čia beiekti linksminis? Demokrati-ja jau žlugusi — pabrėžė Kennedy.

Tamsta manai, tik Anglijoje ar ir mūsų šaly — klausė Globe korespondentas.

Nagi, aš nežinau. Bet jei mes į šį karą įsinersime, tai ir mūsų šalies demokratija žlugs — pabrėžė Kennedy. — Biurokratija pasims teisę į savo rankas. Viskas ką brangių laikome tuomet žlugs. Jie man aiškina, kad po 1918 metų viską atgavome (vadinasi demokratija atsteigėme). Bet dabar didelis skirtumas. Dabar pasaulio modelis suvis kitas — sakė Kennedy.

Kas stinga Anglijos demokratijai ir ką reikią turėti pačiose valdžios viršūnėse Darbo Partijos atstovus — klausia Globe koresp. — Reiškia iš to išsirutulios tautinis socializmas — atsakė Kennedy. — Sakau, demokratija Anglijoje jau žlugusi. Gal taip būti ir pas mus. Ir štai dėl to mes susiduriame su klausimu žmonių maitinimo. Tai grynai ekonominis klausimas. Aš sakiau prezidentui Baltajame Name perait sekmdienį — nesuisk man penkių dešimčių admirolų ir generolų. (Prezidentas buvo jam pasiuntęs militarę misiją). Siųsk man tuziną ekonomistų — aiškino Kennedy.

Praradimas užsienines prekybos bus tuo didžiuoju bauba mūsų valdymo formos faktimo. Šio spaudimo iki šiol mes nejutome dar. Bet tai stovi prieš mus — stipriai pabrėžė Kennedy.

Kennedy ragina teikti Anglijai didžiausią ir greitą pagalbą. Jis sako: — Kol dar ji (Anglija) ten (vadinasi ne-užgrobita) mes turime laiko pastrošti. Ne tai, kad Anglija kovoja dėl demokratijos, tai būtų "guzikas" taip tikėti. Anglija kariauja dėl savo egzistacijos, taip kaip ir mes kariuotume, jei mus pultų — aiškino ambasadorius.

Is to ką dabar demokratijos vadai ir politikieriai kalba susikuria šurpus vaizdas. Bet jei mūsų šalies žmonės suprast vieningumo svarbą, laisvės, lygybės ir brolybės idėjine pramė ir jei kiekvienas įsipareigos atlikti savą užduotį ir nes atsakingumą, tai mūsų, kad ir pažeista, demokratija ne tik gali rimtai atgyti, bet ir banditiškus diktatorių sudrausti. Bet tie bilijoniniai skolu kalnai ir mūsų demokratijos vadų, politikierių ir kapitalistų machinacijos — tai klausimas, problema, į kurią kiekvienas pilielis turėtų rimčiau žiūrėti. Tokie žmonės kaip Kennedy, Norman Tomas ir daug kitų, vis dėlto žino ką kalba. Jų kalbos pesimistiškos. Gifų Karalius

JUBILIEJINIS VIENYBĖS

KONCERTAS

55 METŲ SUKAKČIAI PAMINETI ĮVYKSI METAIS VASARIO 23 DIENĄ LABOR LY SALĖJE, 947 WILOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y.

DAILININKAS DOBUŽINSKAS NEW YORKE

Pasaulinio masto lietuvių menininkas, dailininkas M. Dobužinskis, šiuo metu gyvena New Yorke, kur pabaigė kurti New Yorko Metropolitan Operai dekoracijas. M. Dobužinskis sukūrė Verdi operai „Kaukių Balius“ dekoracijas-paveikslus.

Šis žymus menininkas Ameriką iš dar laisvos Lietuvos atvyko 1939 metų rudenį. Jis yra atvyko kviečiamas vieno teatro, kuriam sukūrė Dostojevskio įscenizuotam veikalui dekoracijas. Šiais metais jis gavo kitą kvietimą iš garbiausios pasaulio operos — Metropolitan Operos. Puošniosios M. Dobužinskio dekoracijos dabins šiuo metų Metropolitan operos sezono atidarymą, kuris įvyks gruodžio 2 d.

M. DOBUŽINSKIS

Europoje dailininkas M. Dobužinskis gerai pažįstamas, tai aukšto kultūros dailininkas. Aukštusius meno mokslus jis baigė dar 1914 m. Petrapilyje. Jis baigė ir teisių fakultetą Petrapilio universitete. Tačiau nesirinko teisininko praktikos, o visą savo sielą pašventė meno pasauliui. Jau Rusijoje kūrė dekoracijas garbiajam Stanišlavskio teatrui. Jis dailės meną dar studijavo Vokietijoje, Paryžiuje ir Italijoje. Po karo jis apsigyveno Kaune ir čia kurį laiką dirbo meno mokykloje, bet plataus masto dailininkui buvo persiaura sritis profesoriauti mokykloje ir jis daugiau pašventė laisvai kūrėbai. Kauno valstybinėje operoje sukūrė daug dekoracijų, kaip Pikų Damai, Eugenijus Oneginas, Prince Igor, Manon, Verter, Tanhauser ir t.t.

Dailininkas M. Dobužinskis pasauliui paskilbo ne vien savo teatro dekoracijomis, bet ir puikiais paveikslais. Jo paveikslai šiandien puošia puikiausius Europos rūmus, garbiausieji pasaulio muziejai turi įsigiję jo paveikslus. Lietuvos dailininko M. Dobužinskio paveikslus turi įsigiję The British Museum, The Victoria and Albert Museum — abu Londone, Vienos muziejus ir kiti. Štai ir Amerikos Fogg Museum of Art, Cambridge, Mass., ir Fine Arts Gallery of Yale University jau puošiasi lietuvių paveikslais.

DARIAUS GIRENO FONDO VEIKLA

Dariaus Girėno Paminklo Fondo komitetas su kai kurių organizacijų ir draugijų atstovais dažnai posėdžiauja ir tariasi apie skubesnį ir sėkmingesnį vajuos užbaigimą. Paskiausiai komitetas nutarė suruošti koncertą ir balijų 1941 m. vasario 2 d. Grand Paradise salėje, Brooklyne, 4 val. p.p. Rezervuotos vietos bus po 75c., bendros — po 50c., šokiams — po 35c. Apšviestame dalyvaui vietos chorai ir žymieji artistai-menininkai. Koncerto komitetas — B. Spūdienė, Jurgis Šteinis, S. Jackus ir kt. Renkami programai skelbimai ir siuntinėjami draugijoms laiška su pakvietimais.

Jaunas dailininkas, brooklynietis Joseph C. Stelmoke, pasižymėjęs Pasaulinei Parodai pagamintais kūrniais, ruošia Dariaus-Girėno paminklo projekta. Projekto simbolikas, su lakūnu biustais.

Atsilankius šiuo žodžių rašytojui, menininkas staiga užlino ant stalo ir pasakė: „Žiūrėk, kaip aukštai mano galva. O paminklas bus dar dvi pėdas aukštesnis. Jis turėtų būti padarytas iš kieto akmenio ir bronzos su istoriniais parašais. Kiekvieno lakūno biusta nulietai reikės apie \$600 kaštų“.

Tas pats dailininkas ruošia ir kitą projektą, kurį mano užbaigti prieš būsimą koncertą ir parodyti publikai, kad galėtų pasirinkti. J. S.

DR. ŠLIŪPAITĖS PASKAITA APIE SVEIKATĄ

NEWARK, N. J. — Lapkričio 27 d. Sv. Jurgio salėje, Newark, daktarė Aldona Šliūpaitė skaitė paskaitą, kurią buvo suruošęs Lietuvos Moterų Klubas. Šis klubas turi 42 naves. Kadangi kiekviena narė turėjo teisę atsiųsti paskaitą po vieną viešnia, tad paskaitos paklausyti susirinko apie 80 moterų.

Paskaita buvo be galo įdomi ir naudinga. Po paskaitos buvo gražios vaišės, kurias pagamino Butkienė, Arnašienė, Gaubienė ir Šliaužienė. Pabaigoje klubo pirmininkė Trečiokienė supažindino viešnius su klubo veikla ir tikslais. Nors narystės mokama tik po 10 centų mėnesiui, bet klubas įstengia teikti nelaimingiesiems „Thanksgiving“ ir „Christmas“ dovanėles ir aukoti Lietuvos reikalingam.

Kalbas pasakė Strupienė, Arnašienė, Verbienė, Matulevičienė, Gaubienė, Lazdynienė, Žilinskienė ir brooklynietė Ona Valaitienė.

Pirmosios aukos nukentėjusiems nuo tiranijos ir karo lietuviams

Lietuvių Sėpimo Komitetas skelbia gautas nuo pirmųjų labdarų aukas nukentėjusiems nuo tiranijos ir karo lietuviams. Aukotojai: Juozas Garša \$5, Antanas Mikalauskas \$5, Dr. B. Vencius \$5, adv. F. J. Bagočius \$5, Ksaveras Strumskis \$5, J. A. Kazlauskas iš Frackville, Pa. \$1. Miesto Stamford, Conn. J. Pocius ir M. Tarulis surinko \$20.50. Viso gauta \$46.50.

Skubiausią pagalbą dabar reikia siųsti pabėgėliams nuo bolševikių tiranijos lietuviams. Visuomenė prašoma pasiskubinti su aukomis.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street

VALANDOS
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)

VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-6862

VIENINTELĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

409 ir 436 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel.: Evergreen 7-8451

MARIJA PETRAITINĖ IR SŪNŪS

Mes patys gaminame ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus

Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių mošimėjų

Ateikite pasižiūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvų kainomis

Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuvėse.

Jūs mokėsite už baldus, o ne už jų papuošimą

MAŽA KOLONIJA — DIDELI DARBAI

NAUGATUCK ir UNION CITY, Conn. — Nors šiuo dviejų miestelių lietuvių sudėjus į krūvą susidaro vis dar nedidelė kolonija, bet savo veiklumu ji pralenkia daugelio didmiesčių lietuvių. Kas neatsimena Vienybės ruošiamų piknikų, į kuriuos suvažiuoja didžiuliai būriai net iš tolimų miestų? Kas nesidžiaugia lietuvių ruiminga sale su erdviu Linden parku? Kas nesigėri vietos lietuvių nuoširdumu, svetingumu?

Tą visą turi Naugatuck ir Union City.

Orui atvėsus, viešasis lietuvių veikimas čia pagyvėjo. Kol kas, pradėta ruošti minėjimų pramogos ir draugijų bankietai, kurių svarbiausias įvykis lapkričio 16 d. Linden Park salėje. Buvo suruoštas puikus bankietas minėti Lietuvos Dukterų Draugijos 35 metų sukaktį. Po skanios vakarienės, komisijos pirmininkės Amilijos Luišienės pakviestas programos vedėjas P. C. Krugalis pakvietė atsiliepti iškilnias nuo draugijos įsikūrimo pradžios nars. Kalbėjo šios narės: M. Ratkevičienė, M. Gretėnienė, R. Sambriskienė ir M. Bakarienė, gražiai nupasakodamos, kaip ši draugija kūrėsi ir klezdėjo per 35 metus. Pirminė, kad daug narių jau išėjo iš šio pasaulio, bet juo vietos papildė jaunosios lietuvaits, dėl to draugija, kaip tas gėlių darželis, susilaukia vis žydinčių rožių ir lelijų, kurios puošia mūsų viešąjį gyvenimą.

Kalbėjo ir miesto šeimininkas J. J. Sheridan angliskai, o taip pat neseniai atkeltas į

vietos airių parapiją lietuvių kunigas Kačauskas, kuris aprūpina ir vietos lietuvių katalikų dvasinius reikalus. Abu kalbėtojai pasidžiaugė lietuvių veiklumu. Bankietas baigėsi viešnios Amelijos Arbačiauskienės gražia kalba, po kurios prasidėjo bendri šokiai. Bankieto ruošimo komisijos narės A. Luišienė, M. Kezavaličienė, O. Bernotienė, jų padėjėjos Būbniėnė, Skervaitienė, Zaliskienė, Sandienė, Kvarašienė, Glinskienė, Martinaitienė, Aukštulienė ir kitos, su šiuo žodžių rašytoju atsisaukia į vietos ir apylinkės motinas, kad prirūšytų prie šios draugijos savo dukreles, kurios gaus ne tik moralės naudos, bet ir pašalpos, reikalui esant.

Šiomis dienomis pasimirė Union City Mykolas Stačkūnas, susilaukęs arti 70 metų ir išgyvenęs šioje kolonijoje 50 metų. Paliko moterį Agotą, sūnus Edvardą ir Vinca ir dukterį Florance. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis. Velionis buvo nariu Sv. Jurgio draugijoje ir SLA kuopoje; buvo kiles iš Sidabrovo parapišos, Štauliu apskr. Buvo ramus ir visų mylimas žmogus. Gumbaragis.

IŠNOMUOJAMA

Išsinomuoja restoranas pilnai įrengtas dėl Bar ir Grill, 4 kambariai, antroje aukšte. Arti prie Sunrise Highway. Naoma už visą namą \$60.00. Daugiau informacijų ant vietos.

JULIA URBAN
126-02 150th Ave.
So. Ozone Park, L. I.
(194-6)

Vienybė ne tik seniausia, bet ir geriausia lietuvių laikraštis

TARZANAS IR TARZELĖ

AT TARZAN'S COMMAND THE MOTLEY PLATOON POURED OUTON THE DECK AND STORMED THE PIRATE RANKS.

BUT MARIKA'S BANGOLIANS GAVE AID TO THE FOE—BY SILENTLY CRIPPLING TARZAN'S LOYAL MEN.

THEN ONE OF THEM, ACTING ON MARIKA'S ORDERS, PAKED A FALL BURCHING AGAINST TARZAN FROM BEHIND.

THE APE-MAN WENT DOWN, "HEY-YO" THE PIRATES CRIED, "WE'VE GOT HIM!"

27. — Pasitikėdamas Marikos sargų pagalbos, Tarzanas paliepė savo vyrams pulti sukilėlius. Šie visi smarkuoliai išbėgo ant laivo denio ir šoko į mūrį su daug didesniu priešų būriu, tikėdamiesi pergalės.

Bet Marikos sargyba pradėjo gudriai trukdyti Tarzano vyrams. Jie vienus neva netyčiaus parbloškė, kitiems koją pakiojo, ar net ginklą iš rankų ištrenkė. laive prasidėjo netikėta maištinė ir suirutė.

Pagaliau vienas Marikos vyrų, dar anksčiau vado palieptas, prisitaikė prie Tarzano iš užpakalio ir, lyg paslydęs, visų sunkumu puolė ant Tarzano, kuris jau buvo prisigirdęs prie sukilėlių būrio.

Galingasis Tarzanas pargrūvo ant denio! Pamatę Tarzaną gulintį, visi piratai sukilėliai sušuko: "Ei-o! Dabar jau šis mūžinas mūsų! Jie visų urmu puolė pagriebti Tarzaną, kol šis nesuspaė atsikelti.

BACEVIČIAUS KONCERTE DALYVAVO APIE 300 ŽMONIŲ

Pereitą savaitę Carnegie saėje, New Yorke, įvyko Bacevičiaus koncertas. Nors komunistinė spauda šį koncertą labai reklamavo, bet publikos buvo mažai. Tokioj didžiulėj salėje, New Yorke, įvyko Barrioj telpa virš 3,000 žmonių, Bacevičiaus koncerte dalyvavo apie 300... Dėl to ir nuotaika buvo nekokia. Laisviečiai, nosie nuleidę, pakamptais slankiojo, o pažįstama veidą pamatę, kažkur tuojau dingdavo.

Tokia tuščia salė, be abejo, nės, paveikė ir patį Bacevičių. Jis, pirmuosius kūrinius,

skambino silpnokai. Publikai, kuri beveik išimtinai buvo komunistinė, plojo karštai, bet aplodismentai buvo nevietoje. Muziko ar mėgėjo akimis žiūrėnt, tai buvo tiesiog įžeidimas.

Ypač buvo kaktu, kai vienas plikagalvis komunistėlis pradėjo entuziastiškai ploti vidury Debussy kūrinio "Cathedral Engloutie". Keista, kad Mizara, kuris giriasi muziką suprantas, salė sėdėjęs, savo draugo nesudraudė.

Tai gi, Bacevičių ir vėl nepasisekė. Bet šį kartą nepasisekė, svarbiausia, dėl to, kad Bacevičius susidėjo su komunistais, su kuriais dabą joks doras lietuvis nemori nieko bendro turėti. V. T.

IEŠKOMI SARAS IR GRICIUS

Aleksandras Saras, kūręs iš Josvainių parapišos, gyvenęs prieš 29 m. Hartford, Conn. ir Petras Gricius (Gross), gyvenęs New Yorke, prašomi atsiliepti, ar jei kas apie juos ir jų gyvenimo vieta žino, kad mafonėtu prašėsi, už ką neosirdžiai padėkoti.

MRS. ONA GRICIENE—GROSS
30 Havemeyer St., Brooklyn, N. Y.

KALEDINIŲ ATVIRUCIŲ

Galima gauti VIENYBEJE Turime lietuviškų ir angliškų didelį pasirinkimą

LASKAS INC. GELIŲ KRAUTUVĖ

270 Broadway, Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 7-8859

227 Fulton St., New York City WOrth 2-7708

"Mūsų gelės visados žydinčios". Gelės pristatomos kiekvieno įvykio progą. Turime ir telegrafo patarnavimą.

SCHOLLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona SCHOLLES BAKING 532 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 4-8802

Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keikšai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir apylinkės dalis.

Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus. Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilnių pyragų

Edgar Rice Burroughs vertė PIJUS BUKŠNAITIS

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery

VIENYBĖ

DIENIEN KALBA JADV. TUBELIENE

pat kalbės tik ka is Eu-ropos atvykęs pulkininkas A. Valušis ir kt.

Kaip jau buvo pranešta, šiandien, gruodžio 6 d., 8 val. vak. Grand Paradiise salėje, 318 Grand Street, Brooklyn, N. Y. įvyksta Jadvygos Tubelienės prakalbos. Šiose prakalbose, kaip teko girdėti, dalyvaus pulkininkas A. Valušis tik ką atvykęs iš Europos.

Pulkininkas Valušis — buvęs Lietuvos gusarų pulko vadas ir karo atstovas užsienyje. Kadangi pulkininkas Valušis atvyko į New Yorką tik praėjusio trečiadienio rytą, tai savaiame suprantama, kad jo pranešimai tiek iš dabar karaujančios Europos, tiek iš pavergtos Lietuvos bus patys vėliausi ir kiekvienam, atvykusiam į prakalbas, įdomūs.

Be Tubelienės ir svečio Valušio, dar kalbės dr. Vencius, kap. Jurgėla ir Vienybės redaktorius Tysliava.

Šias prakalbas rengia Liet. Am. Tautininkų Sąjungos valdyba. Įžanga tik 10 centų. Prakalbų pelnas skiriamas Lietuvii Tautos Fondo reikalingams.

BROOKLYNAS MUZIKALINASI

Operetės Draugija pasikvietė naują dirigentą, Antaną Zidanavičių. Pamokos daromos ketvirtadieniais Piliiečių Klube, Zidanavičius — muzikos profesionalas. Jis iš muzikos gyvena, dėl to ir choro mokymui gali teikti daugiau laiko ir domesio, negu bet kuris muzikos mėgėjas.

Naujasis mokytojas Operetės chora pradėjo lavinti sistematiskai, kad choras galėtų pasirodyti scenoje tik tuomet, kai mokės tobulai dainuoti.

Muzikas Zidanavičius turi savo muzikos mokyklą New Yorke.

Visos trys lietuviškos Brooklynio parapijos lenkyniuojasi naujais vargonais. Apreiškimo parapija jau kelinti metai turi puikius elektrinius vargonus. Vargonininkas J. Jankus ruošiasi pastatyti scenoje operete Sylvė.

Šv. Jurgio bažnyčioje neseniai pastatyti puikūs vargonai. Vargonininkas J. Brundza ketina statyti scenoje Kornevilio Varpus.

Angelių Karalienės bažnyčioje baigiami nauji puikūs vargonai. Vargonininko A. Dulkės vedamas choras sparčiai mokosi operetę Paulina.

MASPETHO AUDITORIJOS BANKIETAS

Lietuvių Auditorijos Bendrovės bankietas lapkr. 16 d. buvo labai jausus ir visapusiškai nusisekęs. Svečių dalyvavo per pusantro šimto. Susirinkusieji išpirko 18 auditorijos akeijų. Gauta ir labai daug pasižadėjimų pirkti.

Bankieto eiga vedė Pranas Jočius. Kalbėjo kontraktorius Petrasuskas, adv. Bredes, N. Kabazinskas, J. Pečiūnis, A. Bazaras, J. Mockevičius, W. Bahrymas, M. Svetikienė, J. Augustinas, P. Slanikas, A. Povilanskas, J. Dumčius ir kt. Dalyvavo graborienė V. R. Valentienė ir daug svečių iš apylinkės. Moterų Sąjungos vardu kalbėjo Tamašauskienė ir Jočiuvienė. Gausios vaikės pilnai patenkino visus. Pajamų už vakarienes bilietus ir laimėjimo knygeles buvo \$1,000. Už tokį pasisekimą auditorijos valdyba gillai dėkinga šeiminkams Jočiuvienei, Tamašauskieniėi, Marcinkienei, Unikauskieniėi ir Račelienei.

Namų savininkų organizacija didina savo veiklą

Didžiojo New Yorko lietuvių namų savininkų organizacija skelbia, kad penktadienį, gruodžio 13 d., 7:30 val. vakare bus viešas susirinkimas Piliiečių Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyn. Lietuviai ir amerikoniai kalbėtojais aiškins susirinkusiems svarbiuosius klausimus, kurie šiais laikais liečia kiekvieną namų savininką. Į susirinkimą visi įleidžiami dovanai. Jokių mezliavų nebus renkama.

SKAUDA KOJA. O KENCIA RANKOS

Julius Skurdenis, gyvenęs 38 St. Paul's Place, sunkiai susižeidė koją ir, jau trečia savaitė, negali dirbti. Gydomi namie. Tikimasi, kad žaizda netrukus užgis.

Vienybės, ofise rasta Social Security korta No. 121-05-6453 išduota Antanui Česnai (Anthony Chesna). Skaitytajai prašomi jam apie tai pranešti, kad ateitų atsiimti.

VIENYBĖS REDAKTORIAUS SUGRAŽTAI BUVO LABAI PASEKMINGI

Pereitą sekmadienį vienybinių būrelis buvo suruošęs redaktoriui Juozui Tysliavai sugražtų puotą, kuri, kaip ir buvo tikėtasi, kopūkiškiausiai pasisekė. Du šimtai bilietų išparduota iš anksto, dėl to Alliance salė buvo pilnutėlė.

Bankieto šeiminkės, A. Bičiūsiensės vadovybėje, patiekė labai gardžią kalakutienos vakarienę, kurią bevalgant pasakytą daug gražių ir svarbių kalbų. Buvo pasakyta daug nuosirdžių sveikinimų redaktoriui Juozui Tysliavai, kuris pradėjo redaguoti trikart savaitinę Vienybę 1933 m., redagavo ją esant savaitraščiu ir vėliau virtus dienraščiu, iš kurio pasitraukė 1938 m. Dabar Tysliava vėl grįžo į Vienybę, kuri buvo pradėjusi silpnėti, virto savaitraščiu.

Kaip lietuviškas skilandis pavirto į bombą

UZTROSKO DUMUOSE BEMIEGODAMAS

Pereitą sekmadienį rastas savo bute užtroškęs dūmais Petras Radvinauskas, 50 m., gyvenęs 38 So. 2nd Street, Brooklyn. Patirta, kad kambaryje apvirto žibalinis šildytuvus, nuo kurio pradėjo degti grindys, pripildžiusios dūmais visus kambarius.

MIRĖ

Petras Radvinauskas, 56 m., gyvenęs 38 So. 2nd Street, Brooklyn, mirė gruodžio 1 d. namie. Palaidotas gruodžio 5 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į šv. Jono kapus.

Jurgis Dorelat, 52 m. gyvenęs 107-48 — 116th St. Richmond Hill, mirė gruodžio 1 d. palaidotas gruodžio 4 d. liuteronų kapinėse.

Jonas Juodis, 43 m. gyvenęs 156 Grand St., Brooklyn, mirė lapkričio 30 d. Greenpoint ligoninėje. Palaidotas gruodžio 3 d. Alyvų kalno kapinėse.

Laidotuves aptarnavo Juozas Garšva.

Šiomi diomis brooklyniečiai turėjo gardaus juoko. Vienas žmogus, pėsčias atėjęs iš New Yorko, užėjo pas Viktoriką ir jo krautuve nusipirko skilandį. Skilandis buvo įrištas ir su rankenėle paduotas pirkėjui, kuris netrukus išėjo namo.

Eina žmogus su skilandžiu Williamsburgo tilto link. Bet dabar, karo metu, policija įsakyta labai atidžiai saugoti tiltus ir kitas viešąsias vietas. Todėl policininkas, pamatęs "įtartą" žmogų su tokiais keistu ryšuliu rankoje, klausia, ką jis čia nešasi. Šis, lytyčia, labai menkai mokėdamas anglų kalbos, tik patraukia pečiai ir dar skubiau žygiuoja tilto link.

Policininkui to tik ir reikėjo. Tuojau buvo duotas signalas ir, kaip bematant, į vietą atvyko ne tik eilės policijos pareigūnų su automobiliais bet ir sprogstamosios medžiagos ekspertai su dviem sunkvežimiais.

Policijos kordonas tuojau užblokavo gatves, sulaukė judėjimą, o sprogstamosios medžiagos ekspertas, sulaukdamas alsavimą, pradėjo egzaminuoti ryšulį.

Bet koks buvo policijos pareigūno nustebimas, kai jis, tikėdamasis rasti bombą, ar pragaro mašiną, ryšulyje rado gražiai įvyniotą lietuvišką šešių svarų skilandį.

Incidentas, žinoma, greit likvidavosi, minia ir policijos pareigūnai tuojau išsiskirstė žmogus su skilandžiu netrukus išnyko Williamsburgo tilte, bet brooklyniečiai dar dabar juokiasi, kalbėdam apie tą skilandį, kuris policininko akyje pavirto į bombą.

Nepaprastas Palengvinimas Reumatiškų Skausmų

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tikslantį žmonių pasiekė nepaprasta palengvinimo reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šlap raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas limmentas išmaitina gaudžia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkuciu jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jūs bonkucę Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

ŠAUKIAMAS SIUVEJŲ SUSIRINKIMAS

Siuvejų unijos 54-tojo skyriaus metų baigiamasis susirinkimas bus trečiadienį (gruodžio 11 d.) 7:30 val. vakare Piliiečių Klube, 280 Union Avenue. Bus renkama valdybos dalis. Ch. Nečiunskas, sekt.

AR JAUCIATES NUVARGE — BE VIKRUMO?

SKAUDA GALVA—ISPŪTE, VILDIRIAI? Kada tik užkvepsite įvyniotą, lipstančią dūmų, dvokio kvapą, sunkias mirtis, užkvepsite, imkite FEEN-A-MINT. Tai malonus skonio liuosojama kramtoma gumos tabletė, bet tikrai liuosojama siduriu. Imkit cianat gult. Rytis įvyniotą tikrai palengvinimą ir atgausite vikrumą. Feen-A-MINT ir sava milijonai naudotojai nebrangio FEEN-A-MINT. Jis tinka ir juv salimam. Nusipirkit FEEN-A-MINT šiandien.

J. VAITULIONIS PIRMAS LIETUVIS Chiropaktas Gydytojas

307 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak. Nedėlioms ir Iovstedienėms Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

HAVEMEYER 8-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

LIETUVISKA RESTAURACIJA BAR & GRILL

Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti kiltasai ir kopūstai galima gauti kasdieną

Joseph Zeidat 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS

Advokatas 50 COURT STREET Brooklyn, N. Y. TEL: TRIANGLE 5-3622 168 GRAND STREET Tel.: EVERGREEN 8-7179

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ JUOZAS GINKUS, SAV.

Naujai atremontuota ir gražiai išpuošta tikrai jauki visų lietuvių užėiga. Niekur nerasite tokių gardžių ir gražių pagamintų saldainių, kaip pas mus. Veltui ieškotumėte kitos tokios vietos — niekur negausite tokių gardžių ledų... Sveiku ir šeimynišku būdu gaminami užkandžiai, patiekiami įvairūs saldūs, nesvaiginantys gėrimai. Bet jeigu norite gauti alaus, tai ir šios rūšies patarnavimas jums suteikiamas, kaip namie. Tel.: EVERGREEN 4-7142 SALDAINIŲ KRAUTUVĖ 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

MOTERŲ VIENYBĖS NAUJŲ METŲ BALIUS

1940 m. gruodžio 31 d. 9 val. vak SUSIVIENIJIMO SVETAINĖJE ALLIANCE SALĖJE 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA APTEKORIUS

PUSVEIKIS... Jauties niekam tikęs — beįgis? Neturi apetito, biurais pūdis skausmai? Rūktis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo — tartok DAUNORO STOMACH MIXTURE Tapk Sveiku KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

229 BEDFORD AVE. KAMPAS, NORTHE 4222 GATVĖS BROOKLYN, NEW YORK

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS (BĖLIJIAUSKAS) 660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKUSKAS) 423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y. Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS V. R. VALANTIEJUS, Mgr. GENERAL INSURANCE AGENT 54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y. NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS (ŠALINSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS 84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ (RADZEVICIUS) 402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y. Tel. STagg 2-0783 Night. Havemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA NOTARY PUBLIC 337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalingams

Manhattan Liquor Store

Pradėjo Degtinės Karą

Ne ginklais tik pastangomis parduoti savo pirkėjams mėgiamiausius gėralus už galima pigiausias kainas. Kainos visoms žinomoms rūšims dabar pigiausias už visas nuo pat Prohibicijos panaikinimo.

Štai keletas iš daugelio rūšių:

- Golden Wedding
- Three Feathers
- Schenley, Red Label
- Schenley, Black Label
- Wilson
- Canadian Club
- Old Overholt
- Mt. Vernon
- Gibson
- Old Mr. Boston Pinch
- Green River

Mūsų pirkėjai žino, kad mes esame patikimiausia gėralų krautuve biznyje. Todėl mes ir darome didžiausią apyvartą Brooklyn. Ateikite ir įsitikinkite. Mes turime degtinės tiek pigios, kad parduodame SUNNY FARM BRAND WHISKEY už \$1.39 pilną kvortą

Manhattan Liquor Store

264 Grand Street, kampas Roebling, Brooklyn, N. Y.

Kainos gali būti pakeistos be pareiškimo. Mes pasilikame teisę susiaurinti garantijas.

LICENSE L 886